

Қазақстан
Республикасы
Білім және ғылым министрінің
2020 жылғы «13» тамызда
№ 345 бұйрығына 3-қосымша

Коронавирустық инфекцияның таралуына байланысты шектеу шаралары кезеңінде техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім беру ұйымдарында оқу процесін ұйымдастыру бойынша әдістемелік ұсынымдар

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Осы коронавирустық инфекцияның таралуына жол бермеуге байланысты шектеу шаралары кезеңінде техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі **білім беру ұйымдарында** (бұдан әрі – ТЖКБ) оқу процесін ұйымдастыру бойынша әдістемелік ұсынымдар 2020-2021 оқу жылында білім беру процесін тиімді ұйымдастыру және ТЖКБ ұйымдарының академиялық саясатын іске асыру мақсатында білім беру ұйымдарына көмек ретінде әзірленді. Әдістемелік ұсынымдарды меншік нысанына қарамастан барлық ТЖКБ ұйымдары пайдаланады.

2. ТЖКБ ұйымдарында оқу процесін ұйымдастыру нысандары санитариялық - эпидемиологиялық жағдай жағдайларына байланысты айқындалады:

1) күшейтілген карантиндік режим кезінде - қашықтық форматта (қашықтықтан білім беру технологияларын (бұдан әрі – ҚБТ) пайдалана отырып);

2) сырқаттанушылықтың тұрақты қысқаруы кезінде санитарлық қауіпсіздіктің қатаң шараларын сақтай отырып, аралас форматта жүзеге асырылады;

3) санитарлық-эпидемиологиялық жағдай одан әрі тұрақты жақсарған кезде - санитарлық қауіпсіздіктің қатаң шараларын сақтай отырып, штаттық режимде;

4) санитарлық қауіпсіздік шараларын сақтай отырып, толық штаттық режимде.

3. Ауылдық елді мекендер мен шағын қалаларда орналасқан колледждердің (жергілікті атқарушы органдардың айқындауы және тиісті аумақтардың бас мемлекеттік санитариялық дәрігерлерінің келісімі бойынша), сондай-ақ Қазақстан Республикасы Ішкі істер министрлігінің Қылмыстық-атқару жүйесі комитеті жанындағы колледждердің және «Қазақстан Республикасы Қорғаныс министрлігінің Кадет корпусы» республикалық мемлекеттік мекемесінің (топта 15 білім алушыға дейін) санитарлық қауіпсіздік шараларын сақтай отырып, штаттық режимде жұмыс істеуіне жол беріледі.

4. Жаңа оқу жылы COVID-19 белсенділігі жағдайында келесі бағыттар бойынша ұйымдастырушылық шараларды жүзеге асыруды қажет етеді:

1) оқу корпуслары мен жатақханаларда санитарлық-эпидемиологиялық режимді (бұдан әрі – СЭР) қамтамасыз ету;

2) барлық қызметкерлер мен білім алушыларды СЭР қамтамасыз ету регламентімен таныстыру;

3) карантиндік жағдайларды ескере отырып, білім беру қызметін ұйымдастыру;

4) АКТ пайдалану арқылы жұмыс істеу дағдыларын меңгеру үшін педагогтардың біліктілігін арттыру;

5) әртүрлі білім беру платформаларында жеке білім беру контентін (онлайн курстар) әзірлеу;

6) сапаны қамтамасыз ету саясаты контекстінде оқыту сапасының мониторингі;

7) аралық және қорытынды аттестаттауды жүргізу кезінде тұлғаны сәйкестендіру жүйесімен қамтамасыз ету.

Осы ұсынымдардың мақсаты – карантин жағдайында қашықтықтан немесе аралас оқыту форматында білім беру процесін ұйымдастыруда әдістемелік көмек көрсету.

5. Осы ұсыныстар келесі міндеттерді шешуге бағытталған:

1) қашықтықтан оқыту форматында білім беру процесін ұйымдастыру және оның сапасын қамтамасыз ету;

2) оқу корпусларында, жатақханаларда және ТЖКБ ұйымдарының аумағында санитариялық-эпидемиологиялық режимді қамтамасыз ету;

3) технологияларды/оқыту әдістерін қолдану бойынша ұсыныстар беру;

4) кәсіптік практиканың барлық түрлерін және теориялық оқытуды ықпалдастыру;

5) интернет платформаларында өз курстарын әзірлеу;

6) аралық және қорытынды аттестаттауды қашықтық форматта өткізу кезінде тұлғаны сәйкестендіру жүйесімен қамтамасыз ету.

2-Тарау. Оқу процесін қашықтықтан ұйымдастыру тәртібі

6. Барлық мамандықтар бойынша барлық теориялық сабақтар қашықтықтан өткізіледі. Зертханалық және практикалық сабақтар, өндірістік оқыту және кәсіптік практика - штаттық форматта, бұл ретте бұл сабақтар неғұрлым кеш мерзімдерге ауыстырылады. Қажет болған жағдайда, өндірістік оқыту және кәсіптік практика, зертханалық жұмыстар және аралық курстардың практикалық сабақтары оқу кезеңінің басқа мерзімдеріне ауыстырылады.

7. Білім алушыларға кәсіби құзыреттерді игеруге мүмкіндік беретін виртуалды зертханаларды, симуляторларды, тренажерлерді пайдалануға жол беріледі. Бұл жағдайда өндірістік оқыту, кәсіптік практика, зертханалық жұмыстар және практикалық сабақтар қашықтықтан өткізіледі.

8. Негізінен оқу процесі ҚБТ-ны пайдалана отырып, қашықтықтан ұйымдастырылатын болады. Колледждерде педагогикалық, экономикалық, әлеуметтік-гуманитарлық және ақпараттық технологиялар саласындағы мамандықтар бойынша 100% қашықтықтан оқыту жүргізіледі.

Техникалық, технологиялық, аграрлық бағыттар бойынша, медицина және өнер мамандықтары бойынша теориялық сабақтар қашықтықтан өткізіледі.

Штаттық форматтағы жұмысты талап ететін сабақтар неғұрлым кеш мерзімге ауыстырылады.

9. ҚБТ-ны пайдалана отырып оқу процесі белгіленген оқу жүктемесіне, жұмыс оқу жоспарларына, оқу бағдарламаларына, оқу процесінің кестесіне және сабақ кестесіне сәйкес ұйымдастырылады. Қажет болған жағдайда, оқу процесінің кестесіне, оқу бағдарламаларының мазмұнына оқытудың икемді ұйымдастыру нысанын құру қажеттілігінен туындаған түзетулер енгізіледі.

10. ТжКБ ұйымдарында ҚБТ-ны пайдалана отырып оқу процесін ұйымдастыру үшін:

1) білім алушылар үшін оқу-әдістемелік және ұйымдастыру-әкімшілік ақпаратты қамтитын беттері бар білім беру Интернет-платформа және/немесе ақпараттық жүйе;

2) Интернет желісіне қосылуды қамтамасыз ететін коммуникациялық байланыс арналары;

3) цифрлық білім беру ресурстары;

4) оқытуды, оқу контентін немесе сервисті басқарудың желілік жүйелері;

5) тестілеу кешендері;

6) даярлықтан өткен педагогтер болуы қажет.

11. ҚБТ-ны пайдалана отырып, білім беру бағдарламаларын іске асыру кезінде білім беру ұйымы дербес:

1) ақпараттық-білім беру ортасының жұмыс істеуі үшін жағдай жасайды;

2) білім алушыларға оқу-әдістемелік, оның ішінде ақпараттық және телекоммуникациялық технологияларды пайдалана отырып қашықтықтан көрсетілетін жеке консультациялар нысанында көмек көрсету тәртібін айқындайды;

3) педагогтың білім алушымен тікелей өзара іс-қимылы арқылы өткізілетін сабақтар көлемінің және ҚБТ-ны қолдана отырып өткізілетін сабақтар көлемінің арақатынасын айқындайды;

4) білім беру процесінің барлық қатысушыларының барлық оқу, анықтамалық және әдістемелік материалдар, тестілеу жүйесі бар ақпараттық жүйеге, әртүрлі электрондық ресурстар мен көздерге қол жеткізуін қамтамасыз етеді;

5) білім беру процесіне қатысушылардың іс-әрекеттеріне байланысты емес жағдайлар туындаған кезде басқару шешімдерін қабылдайды.

12. Техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім беру мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандарттарының (ТжКБМЖМБС) талаптарына сәйкес білім сапасын қамтамасыз ететін оқытудың кез келген технологияларын қолдануға құқығы бар.

Қолайлы қашықтықтан оқытуды ұйымдастыру үшін ТжКБ ұйымы оқу орны іске асыратын оқу бағдарламаларының функционалы мен контенті бойынша неғұрлым ыңғайлы интернет-платформаны таңдауды дербес жүзеге асырады.

13. ТжКБ ұйымы білім беру процесіне қатысушыларды оқыту технологияларымен және жүйесімен таныстырады.

14. Консультациялар жеке және топтық сабақтар түрінде жүзеге асырылады. Педагог пен білім алушының өзара әрекеті әртүрлі байланыс түрлерін қолдану арқылы жүзеге асырылады.

15. Теориялық сабақтар әр түрлі байланыс түрлерінің көмегімен, соның ішінде бейне ағындарды қолдана отырып қашықтықтан өткізіледі.

ҚБТ-ны қолдана отырып оқыту онлайн немесе офлайн режиміндегі қашықтықтан оқыту сабақтарының және білім алушылардың өзіндік жұмыстарының үйлесіміне негізделеді. Білім алушылар үшін онлайн-сабақтың үздіксіз ұзақтығы 35 минуттан аспайды.

16. Кәсіптік практикадан, өндірістік оқытудан өту оқу семестрінің неғұрлым кеш мерзімдеріне ауыстырылады.

17. Ерекше білім беру қажеттіліктері бар адамдарды оқыту кезінде қашықтықтан білім беру технологиялары ақпаратты қабылдау-беру мүмкіндігін көздеуі тиіс.

18. Сабақ кестесі көлемі, мазмұны бойынша оқу жоспарына сәйкес болуы, білім алушылардың оқу кезеңі ішінде оқу сабақтарының барлық түрлерімен біркелкі жүктелуін қамтамасыз етуі тиіс *(оқу кезеңінің соңына дейін тиісті оқу пәні/модулі бойынша және апта сайынғы оқу жүктемесінің көлеміне қойылатын талаптарды ескере отырып барлық оқу сабақтары өткізілуі тиіс)*.

19. Педагогтарға оқытушылық қызметке баруға, сыныптан тыс іс-шаралар мен ата-аналар жиналыстарын өткізуге тыйым салынады. Барлық іс-шаралар, жедел кеңестер қашықтықтан өткізіледі.

20. Коронавирустық инфекцияның таралуына байланысты шектеу шаралары кезеңінде адамдар көп жиналатын іс-шаралардың барлық түрлерін, оның ішінде мәдени, тәрбиелік, бұқаралық спорттық іс-шараларды өткізуге тыйым салынады.

21. Қашықтықтан білім беру технологияларын қолдана отырып, оқу процесін оқу-әдістемелік қамтамасыз ету *1-қосымшада* келтірілген оқу-әдістемелік кешендерді қалыптастыру тәртібіне сәйкес жүзеге асырылады.

22. Қашықтықтан білім беру технологияларын пайдалана отырып сабақтарды ұйымдастыру *2-қосымшада* келтірілген тәртіпке сәйкес жүзеге асырылады.

23. Білім алушылардың үлгеріміне ағымдағы бақылау, аралық және қорытынды аттестаттау жүргізу *3-қосымшада* келтірілген тәртіпке сәйкес жүзеге асырылады.

24. Коронавирустық инфекцияның таралуына байланысты шектеу шаралары кезеңінде оқу процесі *4-қосымшада* келтірілген талаптарға сәйкес ұйымдастырылады.

25. ТжКБ ұйымдарының оқу-тәрбие процесіне қатысушылар қызметін *5-қосымшада* келтірілген функцияларға сәйкес жүзеге асырады.

26. ТжКБ ұйымдарының жатақханаларында шалғайдағы елді мекендерде тұратын және қашықтықтан оқыту мүмкіндігі жоқ (әлсіз интернет, дербес компьютердің болмауы және басқа) студенттер үшін жағдайлар жасалады.

27. Студенттердің жатақханада тұруы санитарлық-эпидемиологиялық талаптарды ескере отырып, *6-қосымшада* келтірілген тәртіпке сәйкес жүзеге асырылады.

28. Санитарлық қауіпсіздік шараларын сақтай отырып, *штаттық режимде* ауылдық елді мекендерде және шағын қалаларда орналасқан колледждердің, сондай-ақ Ішкі істер министрлігінің Қылмыстық-атқару жүйесі Комитетінің жанындағы колледждердің және «Қазақстан Республикасы Қорғаныс министрлігінің Кадет корпусы» республикалық мемлекеттік мекемесінің (топта 15 білім алушыға дейін) жұмыс істеуіне жол беріледі. Бұл ретте:

1) бір мезгілдік байланысты және студенттердің шоғырлануын болдырмау үшін басталу және аяқталу уақытын көрсете отырып, сабақ кестесін құру;

2) физикалық байланыстарды қысқарту үшін сабақтың ұзақтығын қысқарту арқылы ауысымды ұлғайту;

3) барлық санитариялық нормаларды сақтай отырып, топтарда немесе кіші топтарда (*күн шегінде немесе апта күндері бойынша*) оқыту;

4) кабинеттік жүйені алып тастау;

5) әр түрлі топтар үшін әр түрлі уақытта сабақтар арасындағы үзілістерді ұйымдастыру;

6) кабинеттерді және барлық үй-жайларды желдету, кварцтау;

7) қолды жуу және арнайы құралдарды пайдалану;

8) маскаларды кию режимін қамтамасыз ету;

9) әрбір екінші сабақтан кейін кабинеттерді ылғалды жинау;

10) дәліздердегі, рекреациялардағы, холлдардағы және басқа да үй-жайлардағы ауысымдар арасындағы ылғалды жинау;

11) күн сайын температураны өлшеу, ауру белгілерін анықтау, ауырғандар анықталған жағдайда, оқшаулау, карантин жариялау және барлық топты қашықтықтан оқытуға көшу, топтардың білім алушыларының жағдайын бақылау, кейіннен топты штаттық режимге қайтару үшін медициналық кабинеттер мен оқшаулағыштардың жұмыс істеуі, медициналық мекемемен (емхана, стационар) кезектен тыс қызмет көрсетуге және қажет болған жағдайда көмек көрсетуге шарттың болуы қажет.

29. ТжКБ ұйымдарының білім алушыларына мемлекеттік стипендия «Білім беру ұйымдарында білім алушыларға мемлекеттік стипендияларды тағайындау, төлеу қағидаларын және олардың мөлшерлерін бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2008 жылғы 7 ақпандағы № 116 қаулысына сәйкес ай сайын төленеді.

30. Асхана (буфеттер) жұмысы тоқтатылады. Тамақтанудың орнына өтемақы «Әлеуметтік көмек көрсетілетін азаматтарға әлеуметтік көмектің мөлшерін, көздерін, түрлерін және оны беру қағидаларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2012 жылғы 12 наурыздағы № 320 қаулысына сәйкес төленеді.

31. ТжКБ ұйымдарының педагогтері мен өзге де қызметкерлерінің жұмыс тәртібі және ақы төлеу шарттары еңбек заңнамасына сәйкес еңбек, ұжымдық шарттарда айқындалады.

ТжКБ ұйымдарының педагогтері мен өзге де қызметкерлері кәсіптік қызметін тікелей білім беру ұйымдарында және (немесе) қашықтықтан оқыту форматында еркін нысандағы өтініш бойынша жүзеге асырады.

Бұл ретте жұмыс беруші еңбек заңнамасына сәйкес тиісті актіні қабылдай отырып, келесі қызметкерлер тобын:

білім беру ұйымдарының тыныс-тіршілігін және жұмыс істеуін қамтамасыз ететін қызметкерлерді *(әкімшілік-қосалқы, техникалық персонал)*;

қашықтықтан білім беру технологиялары негізінде білім беру процесін және сабақтарға қатысу мониторингін қамтамасыз ету бойынша еңбек функцияларын жүзеге асыратын қызметкерлерді *(оның ішінде оқу-тәрбие процесін тікелей жүзеге асыратын барлық пәндер педагогтері, кеңес беру және басқа да психологиялық көмек көрсететін психологтар, әлеуметтік педагогтер, онлайн-кітапханалар жұмысын және қашықтан басқа да жұмыстарды жүзеге асыратын кітапханашылар, жеке онлайн-консультацияларды жүзеге асыратын дефектологтар, сурдоаудармашылар, зертханалық және практикалық жұмыстарды қашықтықтан тексеруді жүзеге асыратын зертханашылар және басқалар)* дербес анықтауға құқылы.

3 - Тарау. Санитарлық қауіпсіздіктің қатаң шараларын сақтай отырып, оқу процесін аралас форматта ұйымдастыру

32. Сырқаттанушылық деңгейі тұрақты қысқарған жағдайда, колледждің біртіндеп аралас форматқа көшуі жүзеге асырылады.

33. Оқу сабақтары қашықтықтан және штаттық режимде ұйымдастырылады. Штаттық режимде оқыту барлық санитариялық нормаларды сақтай отырып *(күн шегінде немесе аптаның күндері бойынша)* топтарда (немесе кіші топтарда) жүзеге асырылады.

34. Бірінші болып бітіруші топ студенттері дәстүрлі режимге көшеді. Аралық курс білім алушылары қашықтықтан оқытуды жалғастырады.

35. Өндірістік оқыту және кәсіптік практика, зертханалық жұмыстар мен практикалық сабақтар дистанцияны сақтай отырып, толық немесе ішінара шағын топтарда кәсіпорындар базасында немесе ТЖКБ ұйымдарында (мамандықтардың ерекшелігіне байланысты) жүргізіледі.

Қажет болған жағдайда, өндірістік оқыту және кәсіптік практика, зертханалық жұмыстар және практикалық сабақтары басқа мерзімдерге ауыстырылады.

36. Аралас форматта оқытуды ұйымдастыру кезінде:

1) екі кестені жасау: басталу және аяқталу уақытын көрсете отырып, аудиториялық сабақтар бойынша жеке кесте құру;

2) оқытудың қатаң бекітілген кабинетте өтуін ұйымдастыра отырып, әрбір топқа оқу кабинеттерін бекіту;

3) аудиторияларда кемінде екі метр қашықтықты сақтауды ескере отырып сабақтар өткізу, санитарлық және эпидемиологиялық режимді күшейте отырып, кабинеттік жүйені жою арқылы өткізу;

4) әр топ үшін жеке сабақтар арасындағы үзілістерді ұйымдастыру;

5) кітапханалардағы оқу залдарының жабылуы;

6) санитарлық-гигиеналық талаптарды сақтау туралы студенттерге, педагогтарға, өндірістік оқыту шеберлеріне, басқа қызметкерлерге, ата-аналарға (заңды өкілдерге) нұсқаулық жүргізу. Күн сайын температураны өлшеу, ауру симптомдарын анықтау, оқшаулау, аурулар анықталған, карантин жарияланған

және барлық оқу тобын қашықтықтан оқытуға көшу, білім алушылардың денсаулық жағдайын бақылау, оқу тобын штаттық режимге қайтару үшін медициналық кабинеттер мен изоляторлардың жұмыс істеуі;

7) медицина қызметкерінің күн сайын келіп-кетуін мониторингілеу және студенттер мен басқа қызметкерлердің денсаулық жағдайын бақылау қажет.

Аудиториялық сабақтарды өткізуге, олардың келісімімен, 65 жастан асқан адамдар және ауруы бойынша диспансерлік есепте тұрған адамдар жіберілмейді.

37. Қашықтықтан білім беру технологияларын қолдана отырып, оқу процесін оқу-әдістемелік қамтамасыз ету 1-қосымшада келтірілген оқу-әдістемелік кешендерді қалыптастыру тәртібіне сәйкес жүзеге асырылады.

38. Қашықтықтан білім беру технологияларын пайдалана отырып сабақтарды ұйымдастыру 2-қосымшада келтірілген тәртіпке сәйкес жүзеге асырылады.

39. Білім алушылардың үлгеріміне ағымдағы бақылау, аралық және қорытынды аттестаттау жүргізу 3-қосымшада келтірілген тәртіпке сәйкес жүзеге асырылады.

40. Коронавирустық инфекцияның таралуына байланысты шектеу шаралары кезеңінде оқу процесі 4-қосымшада келтірілген талаптарға сәйкес ұйымдастырылады.

41. ТЖКБ ұйымдарының оқу-тәрбие процесіне қатысушылар қызметін 5-қосымшада келтірілген функцияларға сәйкес жүзеге асырады.

42. Студенттердің, санитарлық-эпидемиологиялық талаптарды ескере отырып, жатақханада тұруы 6 - қосымшада келтірілген тәртіпке сәйкес жүзеге асырылады.

43. Асханалардың (буфеттердің) жұмысы тоқтатылады. Жатақханаларда тұратын студенттердің тамақтануын ұйымдастыру үшін асханалардың (буфеттердің) жұмысы тек тамақты өзімен алып кету жағдайында рұқсат етіледі. Бұл ретте қоғамдық тамақтандыру объектісі қолданыстағы нормативтік құқықтық актілерге және Қазақстан Республикасының Бас мемлекеттік санитарлық дәрігерінің және аумақтардың қаулыларына сәйкес барлық талаптарды сақтайды.

44. Коронавирустық инфекцияның таралуына байланысты шектеу шаралары кезеңінде іс-шаралардың барлық түрлерін, оның ішінде мәдени, тәрбиелік, бұқаралық спорттық іс-шараларды өткізу санитариялық талаптарды қатаң сақтай отырып, шағын топтарда және (немесе) қашықтықтан жүргізіледі.

4- Тарау. Санитарлық қауіпсіздіктің қатаң шараларын сақтай отырып, оқу процесін штаттық режимде ұйымдастыру

45. Санитарлық-эпидемиологиялық жағдай одан әрі тұрақты жақсарған жағдайда, бірінші және аралық курстардың білім алушылары санитарлық қауіпсіздіктің қатаң шараларын сақтай отырып, штаттық режимге көшеді.

Колледж жұмысын біртіндеп қалпына келтіру жүзеге асырылады.

Оқытудың штаттық режимін ұйымдастыру кезінде тәуекел тобына жататын, мынадай айғақтары:

1) 65 жастан асқан;

- 2) қатарлас ҚЖА бар (артериялық гипертония, СЖЖ және басқалар);
- 3) жоғарғы тыныс алу жүйесінің қатарлас созылмалы аурулары (ӨСОА, БА, өкпедегі фиброзды өзгерістер);
- 4) эндокринопатиялар (қант диабеті, метаболикалық синдром, семіздік және басқалар);
- 5) иммун тапшылығы жағдайлары (онкологиялық, гематологиялық, иммуносупрессивті терапиядағы науқастар және т. б.);
- 6) жүкті әйелдер;
- 7) басқа да ауыр созылмалы аурулары бар педагогтердің жұмысы шектеледі.

Аталған айғақтары бар оқытушыларды қашықтықтан жұмыс істеуге көшіру ұсынылады.

5- Тарау. Санитарлық қауіпсіздіктің қатаң шараларын сақтай отырып, толық штаттық режимде оқу процесін ұйымдастыру

46. Қолайлы санитарлық-эпидемиологиялық жағдай кезінде ТЖКБ ұйымы толық штаттық режимде жұмыс істей бастайды.

47. Сабақ кестесі, ауысым тәртібі, өзгерістер қалпына келтіріледі. Студенттік жатақханалардың жұмысы жандандырылады.

48. Асханада тамақтану белгіленген тәртіппен ұйымдастырылады.

*Коронавирустық инфекцияның таралуына
жол бермеуге байланысты
шектеу шаралары кезеңінде
техникалық және кәсіптік,
орта білімнен кейінгі білім беру
ұйымдарында оқу процесін ұйымдастыру
бойынша әдістемелік ұсынымдарға
1- қосымша*

Оқу-әдістемелік кешендер мен цифрлық білім беру ресурстарын қалыптастыру тәртібі

Білім алушыларды оқу-әдістемелік материалдармен қамтамасыз ету үшін оқу жұмыс бағдарламаларына сәйкес пәндер (модульдер) бойынша оқу-әдістемелік кешендер (ОӘК) мен цифрлық білім беру ресурстары болуы қажет.

ОӘК және цифрлық білім беру ресурстары білім алушылардың қажеттіліктері мен мүмкіндіктеріне байланысты желілік және кейстік нұсқаларда да қолданылады.

ОӘК және цифрлық білім беру ресурстары жұмыс оқу жоспары мен бағдарламасын, электрондық оқулықты, тест материалдарын, материалды меңгеру сапасын бақылауға арналған материалдарды, пәнді (модульді) оқып-үйрену бойынша білім алушыға арналған әдістемелік ұсынымдарды, үлгерімді ағымдағы бақылауды ұйымдастыруды, білім алушыға өзіндік жұмысты ұйымдастыру бойынша ұсынымдарды (жұмыстың көлемі мен дәйектілігі егжей-тегжейлі сипатталады), оқу (дидактикалық) құралдарын және басқаларды қамтиды. Сонымен қатар, қажет болған жағдайда, оқу-әдістемелік кешен анықтамалық материалдармен, әдебиеттермен, электрондық ресурстарға сілтемелермен толықтырылуы мүмкін.

ОӘК және цифрлық білім беру ресурстары мазмұнына қойылатын талаптар:

1) ақпараттың өзектілігі мен толықтығы, оны ұсынудың ықшамдылығы. ОӘК материалдары мүмкіндігінше ақпараттық және түсінікті болуы керек, үнемі толықтырылуы мүмкін;

2) кешенділік сипатта болуы: ОӘК және цифрлық білім беру ресурстары студенттің оқу қызметінің түрлері мен нысандарына әдістемелік қамтамасыз етуді қамтуы тиіс;

3) оқу материалы құрылымының нақтылығы: ақпарат тұтас және аяқталған толық мағыналы болуы тиіс;

4) оқу материалының көрнекілігі мен түсініктілігі: кестелерді, схемаларды, суреттерді, диаграммаларды, мультимедиялық объектілерді (оқыту роликтері, бейне, дыбыс, анимация және басқалар), сондай-ақ түрлі көмекші материалдарды (глоссарий, әдебиеттер тізімі, тесттер, анықтамалықтар, әдістемелік нұсқаулар) пайдаланған жөн.

Материалдарға электрондық мәтіндік форматта жасалатын ілеспе жазба қоса беріледі. Ілеспе жазбада автор курс бойынша кез-келген түсініктеме және оны рәсімдеуге ұсыныстар жаза алады.

Мәтін мәтіндік редакторда келесі форматта жасалады: Times New Roman шрифті, өлшемі 12.

Егер мәтін сканерленген болса, онда ол дұрыс тану үшін мұқият тексерілуі керек. Орфография мен тыныс белгілері тексеріледі.

Мәтіннің бөліктері мағынасы бойынша нақты (курсивпен, қалың) белгіленуі керек. Құжаттың мәтінін толықтыратын материалды қосымшаларда орналастыруға жол беріледі. Қосымшалар құжаттың жалғасы ретінде оның келесі парақтарында рәсімделеді немесе дербес құжат түрінде шығарылады.

Мазмұнның барлық фрагменттерінің атаулары мазмұн кестесіндегі бөлімдердің тақырыптарына нақты сәйкес келуі керек.

Иллюстрациялар саны ұсынылған мәтінді түсіндіру үшін жеткілікті болуы керек. Суреттер мәтін бойынша орналасуы немесе қосымшада берілуі мүмкін.

ОӘК, сандық білім беру ресурстары, мазмұнында өзге авторлардың, оның ішінде Интернет-ресурстар арқылы алынған жұмыстарды пайдаланған кезде материалдарды (иллюстрациялар, сызбалар, аудио - және бейнефайлдар және басқалар) алу көздерін көрсету қажет.

Оқу-әдістемелік материалдар «Талар» коммерциялық емес акционерлік қоғамының ресми сайтында шоғырланған. Сайтта ТЖКБ мамандықтары бойынша ҚБТ қолдану бойынша бейне оқулықтардың, электрондық оқулықтардың және қосымша материалдардың бірыңғай каталогы орналастырылған.

Коронавирустық инфекцияның таралуына жол бермеуге байланысты шектеу шаралары кезеңінде техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім беру ұйымдарында оқу процесін ұйымдастыру бойынша әдістемелік ұсынымдарға 2- қосымша

Қашықтықтан білім беру технологияларын пайдалана отырып сабақтарды ұйымдастыру тәртібі

ҚБТ қолданатын сабақтар келесі схема бойынша өткізіледі: *онлайн-сабақ өткізу + тақырып бойынша оқу-әдістемелік материалдармен өз бетінше жұмыс істеу және білім алушылардың үлгеріміне офлайн режимде ағымдағы бақылау жүргізу.*

Онлайн-сабақ өткізу

Онлайн сабақтарды өткізу кезінде оқытушы оқытудың түрлі құралдарын қолдана алады: презентациялар, видеосабақтар, интерактивті плакаттар, веб-сайттар және басқалар.

Онлайн-сабақтар бекітілген сабақ кестесі бойынша онлайн ресурстың көмегімен өткізіледі (мысалы, ZOOM, Скайп және басқалар).

Онлайн-сабақты өткізу тәртібі:

1 қадам. Онлайн сабақ жоспарын құру.

2 қадам. Онлайн сабақтарды техникалық ұйымдастыру.

3 қадам. Бейнематериалды дайындау.

Бейнематериалда келесі құрылымдық компоненттер болуы керек:

1) кіріспе бөлім - сәлемдесу, тақырыпты хабарлау, сабақтың мақсаты мен міндеттері; пән/ модуль ішінде оқытылатын тақырыптың орнын анықтау, сабақ схемасының қысқаша сипаттамасы, білім алушыларға бейнематериалды қарау бойынша ұсыныстар;

2) мазмұндық бөлік - қажетті оқу материалын пайдалана отырып және оқыту әдістерін, құралдары мен технологияларын таңдай отырып, сабақ жоспарына сәйкес оқу материалы дәйекті және жүйелі түрде баяндалады;

3) қорытынды бөлім - білім алушыларға бейне сабақты көргеннен кейінгі қорытындылар, ұсынымдар, тақырыпты қосымша зерделеу үшін ұсынылатын әдебиет және Интернет көздері, қорытындылау.

Бейнематериалдың ұзақтығы он минуттан аспауы тиіс.

Бейнематериал суреттерді, бейнефрагменттерді және басқаларды көрсетумен сүйемелденеді.

4 қадам. Онлайн сабақ өткізу.

Онлайн сабақтың негізгі мазмұны: кіріспе (*сәлемдесу, желі сапасын және қосылған студенттерді тексеру, сабақты өткізу ережелерін жариялау*); оқу материалын таныстыру; сұрақ-жауап.

Оқытушының сыртқы келбеті ресми, ұстамдылық, дәлдікпен ерекшеленетін және жалпы қабылданған әдептілік нормаларына қайшы келмейтін іскерлік стильге сәйкес келуі керек.

Оқытушының сөзі сауатты, түсінікті және білім алушылар үшін қолжетімді болуы тиіс; айтылуы түсінікті және анық болуы тиіс. Мұғалім студенттермен тікелей қарым-қатынас жасау әсерін тудыра отырып, материалды сенімді, еркін және жеткілікті эмоционалды түрде баяндауы тиіс.

5 қадам. Зерделенген материалды бекіту.

Барлық материалдар интернет платформасында орналастырылады және әр тақырыпқа тіркеледі, кез-келген уақытта жүктеуге және көруге болады.

ҚБТ-ны пайдалана отырып игеру мүмкін емес сабақтарды ҚБТ-ны пайдалана отырып игеруге болатын оқу материалы бөлігінің орнына келесі академиялық кезеңге (бітіруші топтарды қоспағанда) ауыстыруға болады.

Кесте. Пән/модуль бойынша қашықтықтан оқыту курсының мазмұнын анықтау мысалы

Мамандық: «Музыка теориясы». Біліктілігі: ...					
	Бағдарлама бойынша не өтті:	Оқу бағдарламасын аяқтаған не қалды:	Қалған бағдарламадан ҚОТ арқылы не игеруге болады:	Нені ҚБТ бойынша игеру мүмкін емес және ауыстыру қажет:	Осы жылы ҚБТ бойынша келесі курс бағдарламасынан нені игеруге болады:
	<i>пәндер/модульдер, тақырыптар (оның ішінде ӨО және КП). Жалпы сағат саны</i>	<i>пәндер/модульдер, тақырыптар (оның ішінде ӨО және КП). Жалпы сағат саны</i>	<i>пәндер/модульдер, тақырыптар (оның ішінде ӨО және КП). Жалпы сағат саны</i>	<i>пәндер/модульдер, тақырыптар (оның ішінде ӨО және КП). Жалпы сағат саны</i>	<i>пәндер/модульдер, тақырыптар Жалпы сағат саны</i>
1 курс	... КМ 01 Сольфеджио 104 сағат	Сольфеджио Лады первой гептатоники Гемольные лады с одной увеличенной секундой, с двумя. Лады второй гептатоники. 44 сағ	-	Сольфеджио Лады первой гептатоники Гемольные лады с одной увеличенной секундой, с двумя. Лады второй гептатоники. 44 сағ	...
2 курс		2 семестрдің 3 курс бағдарламасынан элементтік музыка әдебиеті. Өмірбаян: Шуман, Шопен, Берлиоз, Лист. Шығармалар: «Карнавал», «Любовь поэта», Фортепианное творчество Шопена, «Фантастическая симфония», «Годы странствий», «Прелюды». 44 сағ
3 курс					
4 курс					

Коронавирустық инфекцияның таралуына жол бермеуге байланысты шектеу шаралары кезеңінде техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім беру ұйымдарында оқу процесін ұйымдастыру бойынша әдістемелік ұсынымдарға 3- қосымша

Білім алушылардың үлгеріміне ағымдағы бақылауды, аралық және қорытынды аттестаттауды жүргізу тәртібі

ТЖКБ ұйымдары білім алушыларының үлгерімін ағымдағы бақылау, аралық және қорытынды аттестаттау Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2008 жылғы 18 наурыздағы № 125 бұйрығына 2-қосымшаға «Техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім беру ұйымдарындағы білім алушылардың үлгеріміне ағымдағы бақылауды, аралық және қорытынды аттестаттауды өткізудің үлгі қағидалары», «Қашықтықтан білім беру технологиялары бойынша оқу процесін ұйымдастыру қағидаларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2015 жылғы 20 наурыздағы № 137 бұйрығына сәйкес жүзеге асырылады.

Медициналық білім беру бағдарламалары бойынша білім алушыларды қорытынды аттестаттау Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2019 жылғы 23 сәуірдегі № ҚР ДСМ-46 бұйрығымен бекітілген медициналық білім беру бағдарламалары бойынша білім алушылардың білімі мен дағдыларын бағалау қағидаларына сәйкес жүзеге асырылады.

Білім беру ұйымдары білім алушылардың үлгерімін ағымдағы бақылауды жүзеге асыру және аралық аттестаттауды өткізу нысандарын, тәртібін және кезеңділігін таңдауда дербес болады.

Білім алушылардың үлгерімін ағымдық бақылау және аралық аттестаттау оқу жұмысының әртүрлі нұсқасында (тесттер, практикалық тапсырмалар, шығармашылық тапсырмалар және басқалар) ұсынылуы мүмкін.

Қашықтықтан білім беру технологияларын пайдалана отырып, білім алушылардың үлгеріміне ағымдағы бақылауды жүргізу:

- 1) білім алушы мен оқытушының телекоммуникациялық құралдарды пайдалана отырып, онлайн режимінде тікелей қарым-қатынасы;
- 2) автоматтандырылған тестілеу жүйелері;
- 3) жеке тапсырмаларды тексеру (білім алушылардың электрондық поштасына тапсырмалар беру, мессенджерлер) арқылы жүзеге асырылады.

Білім алушылардың үлгеріміне ағымдағы бақылау жүргізу нысанын оқытушы оқу материалының мақсатын, мазмұнын ескере отырып айқындайды.

ҚБТ-ны пайдалана отырып, аралық аттестаттауды өткізу кезінде мынадай нысандар:

- 1) тапсырманы орындау уақытын шектеу мүмкіндігімен автоматтандырылған тестілеу жүйесін пайдалана отырып тестілеу;
- 2) жеке жобаны орындау (онлайн, офлайн);
- 3) практикалық, шығармашылық тапсырманы орындау (онлайн, офлайн);
- 4) онлайн-режимде емтихан тапсыру (ауызша немесе жазбаша түрде) қолданылады.

Тест тапсырмалары, емтихан сұрақтары, практикалық және шығармашылық тапсырмалар педагогтармен алдын-ала әзірленеді және жалпы қол жеткізу үшін ақпараттық платформаға орналастырылады.

Аралық аттестаттауға тест тапсырмаларын әзірлеуге пәнді (модульді) жүргізетін педагог жауапты болып табылады.

Уақытты шектеу мүмкіндігімен автоматтандырылған тестілеу жүйелерін қолдана отырып тестілеу кезінде, білім алушы алдын-ала белгіленген уақытта онлайн-тест орналастырылған курстың бақылау бетіне кіреді. Білім алушы сұрақтарға желіден шықпай және нақты уақыт режимінде жауап береді.

Қорытынды аттестаттау қорытынды аттестаттауды өткізудің алдын ала құрылған кестесі бойынша өткізіледі.

ТЖКБ ұйымдарында білім алушыларды қорытынды аттестаттау, оның ішінде ҚБТ-ны қолдана отырып, оқу процесінің кестесінде және ТЖКБМЖМБС-да айқындалған нысандағы оқу жұмыс жоспарларында көзделген мерзімде жүргізіледі.

Медициналық білім беру бағдарламалары бойынша білім алушыларды қорытынды аттестаттау медициналық білім беру бағдарламалары бойынша білім алушылардың білімі мен дағдыларын бағалау бойынша денсаулық сақтау саласындағы уәкілетті орган аккредиттеген ұйымдармен келісілген мерзімде жүргізіледі.

ҚБТ-ны пайдалана отырып қорытынды аттестаттау нақты уақыт режимінде (онлайн) өткізіледі.

Қорытынды аттестаттауға академиялық берешегі жоқ және білім беру бағдарламаларын толық көлемде меңгерген білім алушылар жіберіледі.

Ерекше білім беру қажеттіліктері бар адамдар үшін қорытынды аттестаттау олардың денсаулық жағдайына теріс факторлардың әсерін болдырмайтын жағдайда және білім алушылардың физиологиялық ерекшеліктері мен денсаулық жағдайына сәйкес жағдайларда өткізіледі.

Есту қабілеті бұзылған білім алушыларға қорытынды аттестаттауды ұйымдастыру кезінде сурдоаудармашы тартылады.

ҚБТ-ны қолдана отырып қорытынды аттестаттауды өткізу кезінде, білім алушының жеке басын міндетті түрде сәйкестендіруді және кешенді емтихандарды өткізу тәртібінің сақталуын бақылауды жүзеге асыра отырып, компьютерлік тестілеу нысанында кешенді емтихандарды өткізуге болады.

Оқу процесінің кестесіне сәйкес ТЖКБ ұйымының Интернет-ресурсында онлайн-консультациялар, дипломдық жобаны (жұмысты) алдын ала қорғау және қорғау кестесі, онлайн-емтихан өткізу/дипломдық жобаларды (жұмыстарды) қорғау рәсімі, білім алушыларды дипломдық жобаны (жұмысты) қорғауға жіберу туралы бұйрық және дипломдық жобалардың (жұмыстардың) бекітілген тақырыптары орналастырылады.

Қорытынды аттестаттау басталғанға дейін қорытынды аттестаттауды өткізу тәртібі, жұмысты рәсімдеу ережелері, жұмысты орындау ұзақтығы, қорытынды аттестаттау нәтижелерімен келіспеу туралы апелляция беру тәртібі туралы нұсқаулық өткізіледі.

Білім беру ұйымы білім алушыларды қорытынды аттестаттауды өткізу тәртібімен таныстыруды кемінде 20 жұмыс күні бұрын жүзеге асырады.

Білім алушыларды қорытынды аттестаттауға жіберу білім беру ұйымы басшысының бұйрығымен рәсімделеді.

ҚБТ-ны пайдалана отырып қорытынды аттестаттауды өткізу кезінде білім беру ұйымы:

1) тәсілін дербес таңдай отырып, білім алушылардың жеке басын сәйкестендіруді (немесе білім алушыны верификациялауға, білім алушының мінез-құлқын мен экранды бақылауға мүмкіндік беретін онлайн прокторинг технологияларын қолдануды);

2) белгіленген талаптардың сақталуын бақылауды қамтамасыз етеді.

Білім алушылардың жеке басын сәйкестендіру білім алушының бейне камера алдында ашық түрде ұсынылған жеке басын куәландыратын құжаттың деректерімен визуалды салыстыру арқылы жүзеге асырылады. Білім алушылар байланыс жабдықтары мен арналарына қойылатын техникалық талаптар туралы алдын ала хабардар болуы тиіс. Білім беру ұйымы білім алушылардың техникалық мүмкіндігіне байланысты алдын ала тексеру арқылы көз жеткізуі қажет.

ҚБТ-ны пайдалана отырып, қорытынды аттестаттауды өткізу үшін білім беру ұйымдарында:

1) білім алушыларды үздіксіз бейне және аудиобақылауды, бейнежазбаны;

2) дипломдық жобаларды (жұмыстарды) қорғау кезінде білім алушылардың таныстыру материалдарын көрсету мүмкіндігін қамтамасыз ететін қажетті жабдықтар жиынтығы бар үй-жайлар жарақтандырылады.

ҚБТ-ны пайдалана отырып қорытынды аттестаттауға қатысатын білім алушыларда рәсімнің тұтастығын қамтамасыз етуге мүмкіндік беретін техникалық құралдар мен бағдарламалық қамтамасыздандырылуы болуы тиіс.

Білім беру ұйымдары тарапынан қорытынды аттестаттаудың бағдарламалық құралдарын және техникалық қолдауын ұсынуға жауапты техникалық хатшы болып табылады, ол қорытынды аттестаттауды өткізу басталғанға дейін бір тәуліктен кешіктірмей техникалық жағдайларға тексеру жүргізеді.

Қорытынды аттестаттау басталғанға дейін екі апта бұрын білім алушылар қорғауға жіберілген дипломдық жобаларды (жұмыстарды) рецензиялармен және презентациялық материалдармен ұсынуы тиіс.

Дипломдық жобаны (жұмысты) қорғау уақыты бекітілген кестемен анықталады және дипломдық жобаларды (жұмыстарды) қорғау басталғанға дейін кемінде үш жұмыс күні бұрын білім алушылардың назарына жеткізіледі.

Дипломдық жобаны (жұмысты), оның ішінде ҚБТ-ны қолдана отырып қорғау презентацияны көрсету түрінде өтеді.

ҚБТ-ны пайдалана отырып, дипломдық жобаны (жұмысты) қорғау процесі үзілген жағдайда, білім алушы техникалық хатшыға оны жалғастыру туралы

өтінішпен дереу жүгінеді.

Ауызша қорытынды емтиханның ұзақтығы бір білім алушыға 15 (он бес) минуттан аспауы тиіс.

Билеттерді беру «кездейсоқ сандар генераторы» бағдарламасында жүзеге асырылуы мүмкін.

Компьютерлік тестілеу ақпараттық жүйелерге енгізілген құралдардың көмегімен немесе жеке құралдардың көмегімен жүзеге асырылуы мүмкін. Тестілеу процесі автоматтандырылуы тиіс. Тестілеу нәтижелерін автоматтандырылған өңдеу және сақтау қамтамасыз етілуі қажет.

ҚБТ-ны пайдалана отырып, қорытынды емтиханды өткізу кезінде, жұмыстар белгіленген уақыттан ертерек орындалған жағдайда, Комиссия төрағасының рұқсаты бойынша бейнеконференцбайланыс сеансын мерзімінен бұрын аяқтауға рұқсат етіледі.

ҚБТ-ны пайдалана отырып, қорытынды аттестаттауды өткізу кезінде техникалық ақаулар туындаған жағдайда, білім алушыға қорытынды аттестаттаудан басқа күні және (немесе) басқа уақытта өту мүмкіндігі беріледі. Бұл жағдайда техникалық хатшы электрондық актіні рәсімдейді және актінің көшірмесін комиссияның барлық мүшелеріне жібереді.

Қорытынды аттестаттауды өткізудің барлық рәсімі бейнеге жазылады.

Қорытынды аттестаттауға дәлелді себеппен келмеген білім алушы қорытынды аттестаттау комиссиясы төрағасының атына еркін нысанда өтініш жазады және себебін растайтын құжатты ұсынады.

Білім алушы оң шешім алған жағдайда, қорытынды аттестаттау өткізу кестесінде көзделген қорытынды аттестаттау комиссиясы отырысының басқа күні емтихан тапсырады және (немесе) дипломдық жобаны (жұмысты) қорғайды.

Комиссияның шешімі бойынша мыналар:

- 1) қорытынды аттестаттауда қанағаттанарлықсыз нәтиже алғандар;
- 2) дәлелді себеппен қорытынды аттестаттауға келмеген (науқастануы немесе құжатпен расталған өзге де мән-жайлар) білім алушылар ағымдағы оқу жылында тиісті оқу пәні бойынша қорытынды аттестаттауға қайта жіберіледі.

Қанағаттанарлықсыз баға алғаннан кейін денсаулық жағдайы туралы ұсынылған құжаттар қаралмайды.

Қорытынды емтихандарды тапсыру және дипломдық жобаны (жұмысты) қорғау нәтижелері олар өткізілген күні жарияланады.

Қорытынды аттестаттау нәтижелері білім беру ұйымының интернет-ресурсында орналастырылады. Даулы мәселелерді шешуді ТЖКБ ұйымы дербес жүзеге асырады.

Ерекше жағдайларда қорытынды аттестаттауға қатысушылардың іс-әрекеттеріне байланысты емес өзге де мән-жайлар туындаған кезде, комиссия техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім беру ұйымдарында білім алушылардың үлгеріміне ағымдағы бақылау, аралық және қорытынды аттестаттау жүргізудің үлгілік қағидаларының (*Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2008 жылғы 18 наурыздағы № 125 бұйрығымен бекітілген*) 30-тармағына сәйкес қорытынды аттестаттауды өткізу нысанын өзгертуге және қорытынды аттестаттау нәтижелерін айқындау бойынша шешім қабылдауға

құқылы. Бұл ретте қорытынды емтихандар бойынша осы пән немесе модуль бойынша ағымдағы және аралық аттестаттау қорытындылары бойынша, диплом жоба (жұмыс) бойынша - алдын ала берілген жоба (жұмыс) мазмұнының белгіленген талаптарға сәйкестігін тексеру қорытындылары бойынша баға қоюға жол беріледі.

ҚБТ-ны пайдалана отырып қорытынды аттестаттауды өткізу кезінде нәтижелерді есепке алу электрондық-цифрлық нысанда жүзеге асырылады. Бұл ретте қорытынды аттестаттау туралы мәліметтерді қағаз жеткізгіште сақтау міндетті болып табылады.

Коронавирустық инфекцияның таралуына жол бермеуге байланысты шектеу шаралары кезеңінде техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім беру ұйымдарында оқу процесін ұйымдастыру бойынша әдістемелік ұсынымдарға 4- қосымша

Коронавирустық инфекцияның таралуына байланысты шектеу шаралары кезеңінде оқу процесін ұйымдастыруға қойылатын талаптар

Оқыту білім алушылардың температурасын күнделікті өлшеуді қамтамасыз ете отырып жүзеге асырылады.

Температураны өлшеу, адамдарды желдету және қашықтықтан тазарту үшін мынадай қауіпсіздік шаралары қамтамасыз етіледі:

- 1) адамдар арасындағы кемінде 1,5 метр қашықтық сақталады;
- 2) сабақтар алдын ала бекітілген кесте (кесте) бойынша өткізіледі;
- 3) үй-жайларда, аудиторияларда үстелдер бір-бірінен кемінде бір метр орналастырылады;
- 4) корпустарда, аудиторияларда адамдардың бір мезгілде болуы үй-жайдағы жобалық қуаттың 30%-ынан аспаған кезде мүмкін болады;
- 5) спорт, акт залдарын топтармен толтыру жобалық қуаттың 30% - нан аспайтын мөлшерде жүзеге асырылады;
- 6) оқу және өзге де корпустарға кіру және болу қорғаныш маскаларын киіп жүзеге асырылады;
- 7) тамақ өнімдерін оқу және өзге де корпустарда сатуға тыйым салынады;
- 8) оқу және өзге де корпустардың кіреберістерінде температураны өлшеу үшін тепловизорлар немесе байланыссыз термометрлер пайдаланылады. Дене қызуы жоғары болған жағдайда (37° жоғары) білім алушы, қызметкер іске қосылмайды, оларға медициналық мекемеге жүгіну ұсынылады;
- 9) дезинфекциялау жұмыстарын қауіпсіз жүзеге асыру бойынша нұсқамадан өткен қызметкерлер корпустарда және аумақтарда дезинфекция (өңдеу) жүргізеді;
- 10) түшкіру және жөтелу кезінде пайдаланылған маскаларды, қолғаптарды, салфеткаларды кәдеге жарату үшін арнайы орындар ұйымдастырылады;
- 11) санитариялық тораптарды өңдеу пайдалануға рұқсат етілген дезинфекциялау құралдарын қолдана отырып, әрбір 2 сағат сайын жүргізіледі;
- 12) дезинфекциялау және жуу құралдарын қолдана отырып, сабақтар жүргізілетін кесте (кесте) бойынша дәліздерді және оқу аудиторияларын ылғалды жинау жүргізіледі.
- 13) 65 жастан асқан адамдар және ауруы бойынша диспансерлік есепте тұрған адамдар аудиториялық сабақтарды олардың келісімінсіз өткізуге

жіберілмейді.

Температурасы бар білім алушылар үйлеріне оралады, ауырған адамдар анықталған жағдайда барлық топтың қашықтықтан оқытуға көшуі қамтамасыз етіледі, колледж жұмысын жалғастырады.

*Коронавирустық инфекцияның таралуына
жол бермеуге байланысты
шектеу шаралары кезеңінде
техникалық және кәсіптік,
орта білімнен кейінгі білім беру
ұйымдарында оқу процесін ұйымдастыру
бойынша әдістемелік ұсынымдарға
5- қосымша*

ТЖКБ ұйымдарының оқу-тәрбие процесіне қатысушылардың функциялары

1. ТЖКБ ұйымдарының басшысы:

1) коронавирустық инфекцияның таралуына байланысты шектеу шаралары кезеңінде қолжетімді байланыс түрлері, білім беру ұйымының интернет-ресурстары арқылы білім алушыларды, педагогтарды, басқа қызметкерлерді, білім алушылардың ата-аналарын және өзге де заңды өкілдерін оқу процесін ұйымдастырудың барлық мәселелері бойынша хабардар етуді қамтамасыз етеді;

2) білім алушылардың, педагогтердің және басқа да қызметкерлердің санитариялық-эпидемиологиялық салауаттылығын қамтамасыз ету, білім беру процесін ұйымдастыру бойынша шаралар қабылдайды, қабылданған шаралар туралы жоғары тұрған басқару органына және білім беру процесіне қатысушыларға дереу хабарлайды;

3) білім беру процесінің барлық қатысушыларымен:

денсаулықты сақтау үшін әркімнің жауапкершілігі, сақтық шаралары туралы;

білім алушылармен жеке және (немесе) топтық жұмысты, оның ішінде ақпараттық-коммуникациялық технологиялар мен телекоммуникациялық құралдарды қолдана отырып, ұйымдастыру туралы түсіндіру жұмыстарын жүргізеді;

4) жоғары тұрған білім беру басқару органымен, басқа да мемлекеттік органдармен оқу процесін ұйымдастыру мәселелері және басқа да мәселелер бойынша байланысты жүзеге асырады;

5) білім беру ұйымының жұмыс жоспарын, сабақ кестесін бекітеді;

6) оқу процесін ұйымдастыру үшін жағдай, оның ішінде техникалық жағдай жасайды;

7) оқу-тәрбие процесін ұйымдастыруды бақылауды жүзеге асырады;

8) педагогтермен, білім алушылармен және олардың ата-аналарымен (заңды өкілдерімен) кері байланысты жүзеге асырады;

9) ұйымның педагогтары мен басқа да қызметкерлерінің жұмысын ұйымдастырады;

10) қашықтықтан білім беру технологияларын іске асыру бойынша педагогтарды оқытуды ұйымдастырады;

11) білім алушылардың интернет платформаларға, сандық білім беру ресурстары ресурстарына қол жеткізуін қамтамасыз етеді;

12) оқу процесіне қатысушылардың қызметін бақылайды;

13) жұмыс сапасын арттыруға бағытталған басқарушылық шешімдер қабылдайды;

14) ҚБТ-ны пайдалана отырып, оқу процесін ұйымдастыруға жауапты тұлғаны (басшының орынбасарын) айқындайды.

2. Басшының орынбасарлары, бөлім меңгерушілері, әдіскерлер:

1) ҚБТ-ны пайдалана отырып, оқу процесін ұйымдастыруды және үйлестіруді жоспарлайды және жүзеге асырады;

2) ҚБТ-ны пайдалана отырып оқыту үшін ақпараттық ресурстарды пайдалану нұсқаулықтарын әзірлейді;

3) ТжКБМЖМБС сәйкес ҚБТ ерекшеліктерін ескеретін оқу жұмыс жоспарларын жасайды;

4) ҚБТ-ны пайдалана отырып, оқу процесі мәселелері бойынша кеңес береді, ЦБР-ны құруда әдістемелік және техникалық көмек көрсетеді;

5) оқу-әдістемелік ресурстарды жүйелі жаңартуды және жүйелеуді қамтамасыз етеді;

6) білім алушылардың оқу бағдарламаларын меңгеруіне бағытталған іс-шараларды әзірлеуді ұйымдастырады;

7) оқу материалдарын, оның ішінде электрондық оқу-әдістемелік кешендерді, электрондық білім беру ресурстарын қалыптастыру жөніндегі жұмысты ұйымдастырады;

8) ТжКБ ұйымының интернет-платформамында орналастырылатын сабақ кестесін, оқу процесінің кестесін жасайды (қажет болған жағдайда топтар бойынша саралауды және сабақтарды өткізу уақытының ұзақтығын ескере отырып, оқу жоспарына сәйкес сабақ кестесін қалыптастырады);

9) педагогтармен бірлесіп білім алушылардың оқу қызметін ұйымдастыруды (оқытудың әдістері мен тәсілдерін, білім алушылардың тапсырмаларды алу және олардың орындалған жұмыстарды ұсыну мерзімдерін) анықтайды;

10) оқу-тәрбие процесінің барлық қатысушыларын (педагогтерді, білім алушыларды, білім алушылардың ата-аналарын (занды өкілдерін), өзге де қызметкерлерді) жұмысты ұйымдастыру және оқыту нәтижелері туралы хабардар етуді жүзеге асырады;

11) ақпараттық-коммуникациялық технологияларды қолдана отырып, оқу процесін ұйымдастыру барысында әдістемелік сүйемелдеуді жүзеге асырады;

12) бекітілген жұмыс кестесіне сәйкес педагогтердің қызметін ұйымдастырады;

13) оқу-тәрбие процесінің, үлгерімді ағымдағы бақылаудың, аралық және қорытынды аттестаттаудың өту барысын бақылайды;

14) оқу-тәрбие процесіне қатысушылармен кері байланысты жүзеге асырады;

15) педагогтердің оқу жүктемесін орындауы бойынша жұмысты үйлестіреді;

16) ҚБТ-ны пайдалана отырып, оқытуды ұйымдастыру туралы есептік ақпарат дайындайды.

3. Педагогтер:

1) цифрлық білім беру ресурстарын, қажетті оқу-әдістемелік материалдары (оның ішінде бейнематериалдары) бар оқу-әдістемелік кешендерді электрондық түрде әзірлейді және сабақтар өткізеді;

2) білімді бақылау құралдарын әзірлейді;

3) білім алушыларға әрбір тақырып бойынша жұмыс уақытын, жұмыстарды орындау мерзімін көрсете отырып, тиісті бөлімдерді меңгерудің тақырыптық кестесін әзірлейді және таратады;

4) білім алушылармен, оның ішінде ерекше білім беру қажеттіліктері бар балалар үшін синхронды және асинхронды консультациялар өткізеді;

5) оңтайлы және әртүрлі жұмыс түрлерін, қолжетімді ақпараттық-коммуникациялық технологияларды қолданады;

6) сабақ бойынша жоспарлауды түзетуді және оқу материалдарын құрылымдауды уақтылы жүзеге асырады

7) қолданылатын жұмыс түрлері туралы, онлайн сабақтарды өткізу нысаны мен мерзімдері, офлайн сабақтарға қатысу, үй жұмыстарын тапсыру мерзімдері туралы ақпаратты білім алушылардың, олардың ата-аналарының (заңды өкілдерінің) назарына уақтылы жеткізеді);

8) оқу-әдістемелік ресурстарды (оның ішінде бейнематериалдарды) тұрақты жаңартуды қамтамасыз етеді);

9) білім алушылардың оқу жұмыстарын орындауын әрбір пән немесе модуль үшін көзделген бағалау критерийлеріне сәйкес бағалайды;

10) ҚБТ-ны оқу процесінде пайдалану саласында оқудан және (немесе) біліктілігін арттырудан өтеді;

11) үлгерім мен сабаққа қатысуды бақылайды;

12) білім алушылармен жедел байланыс жасайды;

13) бекітілген оқу кестесіне сәйкес сабақтар өткізеді, өзіндік жұмысты бақылауды жүзеге асырады;

14) оқу жүктемесін орындайды;

15) қашықтықтан оқытуға байланысты құжаттаманы жүргізеді.

4. Топ жетекшісі қызметін орындайтын педагогтер:

1) ата-аналарды (заңды өкілдерді) жұмыс режимі туралы, кестедегі өзгерістер туралы, оқу процесін ұйымдастыру туралы, білім алушылардың оқу қызметінің, оның ішінде ақпараттық-коммуникациялық технологияларды, телекоммуникациялық құралдарды қолдану және білім алушылардың өзіндік жұмысы жағдайындағы барысы мен қорытындылары туралы хабардар етеді;

2) білім алушылармен және олардың ата-аналарымен (заңды өкілдерімен) байланысты жүзеге асырады;

3) үлгерім мен қатысуды бақылайды.

5. Білім алушы:

1) құралдардың көмегімен оқу курстарын өз бетінше зерделейді;

2) онлайн және (немесе) офлайн режимінде қашықтықтан оқыту сабақтарына қатысады;

3) оқу процесінің графигі мен кестесіне сәйкес бақылаудың барлық түрлерін тапсырады;

4) педагогтармен байланыста болады;

5) қолжетімді байланыс құралдары арқылы сабақ кестесімен, тақырыптарымен, мазмұнымен уақтылы танысады;

6) тапсырмаларды, оның ішінде ТжКБ ұйымы белгілеген қолжетімді байланыс құралдары арқылы, өз бетінше орындайды;

7) педагогке орындалған тапсырмаларды қолжетімді байланыс құралдары арқылы уақтылы ұсынады;

8) қол жетімді сандықты білім беру ресурстарды пайдаланады.

6. Білім алушылардың ата-аналары (заңды өкілдері):

1) жұмыс кестесімен, сабақ кестесімен, оқу-тәрбие жұмысын ұйымдастыру процесімен танысады;

2) білім алушылардың тапсырмаларды орындауын бақылауды жүзеге асырады;

3) педагогтермен, топ жетекшілерімен байланыс жасайды;

4) оқу үшін жағдай жасайды;

5) санитариялық-эпидемиологиялық салауаттылықты қамтамасыз ету жөнінде шаралар қабылдайды, білім алушылардың денсаулығы үшін қажетті жағдайлар жасайды және оларды инфекциялық ауруларды жұқтырудан сақтайды.

7. ҚБТ жауапты:

1) қашықтықтан білім беру технологияларын пайдалана отырып, оқу процесіне қатысушылар үшін нұсқаулықтар мен ұсынымдарды әзірлеу бойынша платформалар/ААЖ әкімшілерімен өзара іс-қимылды жүзеге асырады;

2) ҚБТ-ны пайдалана отырып, студенттер мен оқытушылардың оқу процесін ұйымдастыруға дайындығын анықтау бойынша мониторинг жүргізеді;

3) техникалық жағдайлар жасау мәселесі бойынша (серверлерді дайындау, бағдарламалық қамтамасыз етуді таңдау және басқалар) өңірлердің білім басқармаларының ТжКБ бөлімдерімен, интернет - платформаларды әзірлеушілермен, ТжКБ ұйымдарымен бірлесіп онлайн-кеңестер ұйымдастыруға қатысады);

4) ААЖ/платформалар әкімшілерімен бірлесіп, ТжКБ ұйымдарының педагогтері үшін оқыту вебинарларын өткізу кестесін айқындайды.

8. Облыстардың және республикалық маңызы бар қалалардың білім басқармалары жанындағы оқу-әдістемелік орталықтар (кабинеттер):

1) ТжКБ ұйымдарына оқу процесін ұйымдастыруда, оқу процесінің графигін, сабақ кестесін құруда, оның ішінде қашықтықтан білім беру технологияларын пайдалануды ескере отырып, консультациялық-әдістемелік көмек көрсетеді.

*Коронавирустық инфекцияның таралуына
жол бермеуге байланысты
шектеу шаралары кезеңінде
техникалық және кәсіптік,
орта білімнен кейінгі білім беру
ұйымдарында оқу процесін ұйымдастыру
бойынша әдістемелік ұсынымдарға
б- қосымша*

Санитариялық-эпидемиологиялық талаптарды ескере отырып, студенттердің жатақханада тұруы тәртібі

ТЖКБ ұйымдарының жатақханаларында демалыс және өзге де бұқаралық іс-шаралар тоқтатыла тұруы, үй-жайларды санитариялық өңдеуге және белгіленген өткізу режимінің қамтамасыз етілуіне бақылау күшейтілуі тиіс.

Тұратындардың ғимаратқа кіруіне және одан шығуына, жатақханаларға бөгде адамдардың кіруіне тыйым салынады. Жатақханадан шығуға тек оқу сабақтарына қатысу үшін және ерекше жағдайларда рұқсат етіледі.

Жеке байланыстар шектеулі немесе мүмкіндігінше алынып тасталуы керек. Тұрмыстық, жуыну бөлмелеріне және басқа да қоғамдық үй-жайларға бару уақыт бойынша қатаң регламенттелуі тиіс.

Дәретхана бөлмелері нақты студенттерге (*пайдалану үшін*) бекітілуі керек.

Жатақхананың әрбір қабаты оларға құюға арналған дезинфекциялық ерітіндісі бар жанаспайтын шашыратқыш диспансерлермен немесе механикалық диспансерлермен жабдықталуы тиіс.

Жатақханаларда қашықтықтан оқыту үшін жағдай жасалуы тиіс.

Тұрмыстық қалдықтарды дезинфекциялау, жинау және жою ұйымдастырылуы тиіс.

Қашықтықтан оқыту форматында оқу кезінде, ерекше қажеттілік болмаса, жатақханаларда тұратындарға тұрақты тұратын жерлеріне кетуге тыйым салынады.

Білім алушылар қашықтықтан оқыту режимінде жатақханадан уақытша шыққан кезде бұл туралы жатақханадан шығу уақытын, болжамды қайту уақытын және ол жіберілетін орынды көрсете отырып, білім беру ұйымын жазбаша, оның ішінде электрондық байланыс арқылы, хабардар етуі тиіс.

Егер білім алушы кәмелетке толмаған болса, онда білім беру ұйымы мұндай білім алушының жатақханадан шыққаны туралы оның ата-анасын (өзге де заңды өкілдерін) хабардар етеді.

Білім беру ұйымдарына жатақханадан шыққаннан кейін қайтып келген білім алушының денсаулық жағдайына мониторингті оралған күннен бастап 14 күнтізбелік күн ішінде ұйымдастыру ұсынылады.

Жатақханада тұруға қалған білім алушыларға қатысты дене температурасын күнделікті өлшеуді ұйымдастыру ұсынылады. Қажет болған жағдайда білім алушыларды медициналық термометрлермен қамтамасыз ету керек.

Бұл ретте:

- 1) білім алушылардың бірлесіп тамақтануын болдырмау;
- 2) дәретханаларда, қолжуатын және жуыну бөлмелерінде дезинфекциялау құралдарын қолдана отырып, күніне кемінде 2 рет ылғалды жинау жүргізу;
- 3) жалпы пайдалану орындарын қол жууға арналған құралдармен және антисептиктермен қамтамасыз ету;
- 4) тазалаудың жиілігі мен сапасын арттыру (тұтқаларды, басқа беттерді және басқаларды қосымша өңдеу);
- 5) білім алушылардың жатақханадан кіруі мен шығуын тіркеуді қамтамасыз ету;
- 6) жатақханада тұруға қалған білім алушылардың дене қызуының көтерілуінің барлық жағдайларын немесе ЖРВИ-дің өзге де белгілерін белгілеуді қамтамасыз ету;
- 7) жуыну, санитарлық тораптар мен тұрмыстық бөлмелерді үнемі дезинфекциялауды және санитарлық өңдеуді қамтамасыз ету;
- 8) мүмкіндігінше жатақханаларды медициналық аралауды көздеу, білім алушылардың медицина қызметкерімен өзара байланысын ұйымдастыру, білім алушылар мен жатақхана жұмысын қамтамасыз ететін қызметкерлердің температурасын тексеру, өлшеу;
- 9) тәуекел топтарын ескере отырып, созылмалы аурулары бар студенттерге ерекше бақылауды қамтамасыз ету қажет.

Білім алушылар:

- 1) өз бөлмелерінде болуға және жатақханадағы басқа бөлмелерге баруды барынша шектеуге;
 - 2) азық-түлік дүкендері мен дәріханаларда сатып алу үшін шығуды қоспағанда, қоғамдық орындарға барудан бас тартуға, жатақхана аумағынан шығуды шектеуге;
 - 3) жатақхана аумағынан тыс жерде болу уақытын азайтуға;
 - 4) қоғамдық орындарда масканы (респираторды) пайдалануға;
 - 5) ЖРВИ-дің көрінетін белгілері (жөтел, түшкіру, мұрыннан ағу) бар адамдармен жақын байланыста болудан және бір бөлмеде болудан аулақ болуға;
 - 6) көшеден оралғаннан кейін, бөтен адамдармен байланысқаннан кейін қолды сабынмен және сумен мұқият жууға;
 - 7) қолданылатын гаджеттерді, оргтехниканы және басқа да беттерді дезинфекциялауға;
 - 8) жеке гигиена заттарын (сүлгі, тіс щеткасы, ыдыс және басқа) ғана пайдалануға;
 - 9) санитарлық тәртіп пен жауапкершілікті арттыруға жәрдемдесуге;
 - 10) өздері тұратын бөлмелерді үнемі санитарлық тазартуды жүргізуге тиіс.
- Интернет жоқ шалғайдағы елді мекендерден білім алушылардың жекелеген санаттарының жатақханада тұруы жергілікті атқарушы органдармен және тиісті аумақтың бас мемлекеттік санитариялық дәрігерімен келісіледі.

Қазақстан Республикасы
Білім және ғылым министрінің
2020 жылғы «13» тамызда
№ 345 бұйрығына 4-қосымша

Коронавирустық инфекцияның таралуына байланысты шектеу шаралары кезеңінде жоғары оқу орындарының оқу үдерісін іске асыру жөніндегі әдістемелік ұсынымдар

1-тарау. Жалпы бөлім.

1. Осы 2020-2021 оқу жылында жоғары оқу орындарының оқу үдерісін ұйымдастыру бойынша әдістемелік ұсынымдар (бұдан әрі – Ұсынымдар) жоғары және (немесе) жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру бағдарламаларын іске асыратын білім беру ұйымдарының (бұдан әрі - ЖЖОКБҰ) басшыларына, ЖЖОКБҰ құрылымдық бөлімшелерінің басшыларына, білім беру бағдарламаларының басшыларына, профессорлық-оқытушылық құрамға (бұдан әрі – ПОҚ) 2020-2021 оқу жылында ЖЖОКБҰ білім беру үдерісін тиімді ұйымдастыру және академиялық саясатты іске асыру мақсатымен көмекші құрал ретінде әзірленген.

2. COVID-19 белсенділік жағдайында жаңа оқу жылында ЖЖОКБҰ ұйымдастырушы іс-шаралардың келесі бағыттар бойынша жүзеге асырылуы қамтамасыз етіледі:

- 1) ЖЖОКБҰ-ның оқу корпустары мен жатақханаларында санитариялық-эпидемиологиялық режимді (бұдан әрі – СЭР) қамтамасыз ету;
- 2) барлық қызметкерлер мен білім алушыларды СЭР-мен қамтамасыз ету регламентімен таныстыру;
- 3) білім беру қызметін карантин жағдайын ескере отырып ұйымдастыру;
- 4) АКТ қолданумен жұмыс дағдыларын үйрену үшін ПОҚ біліктілігін арттыру;
- 5) жеке білім беру контентін (онлайн курстарды) әр түрлі білім беру платформаларында барлық деңгейлер бойынша әзірлеу;
- 6) Сапаны қамтамасыз ету саясаты мәнмәтініндегі оқу сапасының мониторингі;
- 7) академиялық адалдық қағидаларын сақтау;
- 8) аралық және қорытынды аттестаттау өткізу процедураларының прокторинг жүйесін қамтамасыз ету;
- 9) университет қызметін техникалық жарақтау, қашықтан және аралас оқыту форматтарының талаптарына сәйкес құжат айналымы мен қатысымды, оқу үдерісін ұйымдастыру (электронды құжат айналымы, электронды кесте,

электронды кітапхана және т.б.)

3. ЖЖОКБҰ өзінің Даму стратегиясын, Академиялық саясатты, сонымен бірге жаңа оқу жылына білім беру үдерісін ұйымдастыру форматын жаңартуы ұсынылады.

4. Әрбір нақты өңірдегі санитариялық-эпидемиологиялық жағдайды ескере отырып және белгілі әкімшіліктік-аумақтық бірліктің бас санитариялық дәрігерінің шешімдері негізінде ЖЖОКБҰ СЭР-нің әр түрлі деңгейлерін қамтамасыз етеді.

5. Карантин кезінде білім беру үдерісі келесі форматта ұйымдастырылуы мүмкін:

- 1) қашықтықтан оқыту;
- 2) аралас оқыту.

6. Қашықтықтан оқыту - педагог қызметкерлері мен білім алушылардың өзара және оқыту құралдарымен педагогикалық, сонымен бірге ақпараттық-коммуникациялық технологияларды қолданып, уақыты мен кеңістігі мақсатқа сай ұйымдастырылған және келісілген өзара әрекет ету процесі.

7. Аралас оқыту – бұл ЖЖОКБҰ-ның білім беру порталында орналасқан арнайы электронды оқу материалдары қолданылатын онлайн оқытумен дәстүрлі күндізгі оқытуды үйлестіру негізінде білім беру үдерісін ұйымдастыру.

8. Осы ұсыныстар мақсаты – карантин жағдайында қашықтықтан немесе аралас оқыту форматында білім беру үдерісін ұйымдастыруға ЖЖОКБҰ-ның және ПОҚ-ның әдістемелік көмек көрсетуі.

9. Осы ұсыныстар келесі міндеттерді шешуге бағытталған:

1) ЖЖОКБҰ-ның білім беру үдерісін қашықтықтан оқытуды және оның сапасын қамтамасыз ету форматында ұйымдастыру;

2) ЖЖОКБҰ-ның оқу корпусында, жатақханаларында және аумақтарында санитариялық-эпидемиологиялық режимді қамтамасыз ету;

3) оқыту технологияларын/әдістерін қолдану бойынша ұсыныстар: төңкерілген оқыту, онлайн-курс, аралас (белсенді емес) курс, аралас (интерактивті), интерактивті онлайн курс;

4) кәсіби тәжірибелер мен теоретикалық оқытудың барлық түрлерін біріктіру;

5) ЖЖОКБҰ-ның жеке курстарын онлайн платформаларда әзірлеу;

6) қашықтықтан оқыту форматында аралық және қорытынды аттестаттау кезінде прокторинг жүйесімен қамтамасыз ету;

7) білім алушыларда білім беру бағдарламасының контенті арқылы сандық дағдыларды қалыптастыру;

8) ЖЖОКБҰ-да көпшіліктік ашық онлайн-курстарды қолдану есебінен аралас оқытуды енгізу;

9) ЖЖОКБҰ-мен онлайн-курстарды қолданып желілік білім беру бағдарламаларын іске асыру кезінде өзара әрекеттерді кеңейту.

10. Осы ұсыныстарда келесі терминдер мен анықтаулар қолданылады:

1) қашықтықтан білім беру технологиялары (ҚББТ) – білім алушы мен педагогтың жанама (қашықтықта) немесе толығымен жанама өзара әрекеттер кезінде ақпараттық-коммуникациялық технологиялар мен

телекоммуникациялық құралдарды қолданып жүзеге асырылатын оқыту;

2) төңкерілген оқыту – бұл оқытушы өз бетімен онлайн оқу үшін дәріс материалын беретін оқыту моделі, ал күндізгі оқуда материалды практикалық бекіту өтеді. Білім алушылар видеодәрістерді көру арқылы өз бетімен білім алады және өзін-өзі тексеруге тест тапсырмаларын орындайды. Білім алушылар материалды өз бетімен оқығаннан кейін күндізгі сабақтарда дәрістер мазмұнын талқылайды, үй жағдайында алынған білімдерін тәжірибеде қолданады, оқытушымен кеңеседі;

3) білім беру порталы – ҚББТ бойынша білім беру үдерісін ұйымдастыруға мүмкіндік беретін әкімшілік-академиялық және оқу-әдістемелік ақпараттан тұратын ақпараттық ресурстар мен Ғаламтор сервистерінің жүйелік-ұйымдастырылған, өзара байланысты жиынтығы;

4) көпшіліктік ашық онлайн курс (бұдан әрі – КАОК) – электронды оқыту технологиясын қолданып және Ғаламтор арқылы ашық қолжетімділікпен көпшіліктік интерактивті қатысумен оқытушы курс;

5) онлайн прокторинг – тұлғаны тексеру және онлайн-емтихандардан өту нәтижелерін растау жүйесі;

6) сандық білім беру ресурстары (бұдан әрі – СББР) – бұл интерактивті нысанда оқытуды қамтамасыз ететін пәндер және (немесе) модульдер бойынша дидактикалық материалдар: фотографиялар, видеоүзінділер, статикалық және динамикалық модельдер, виртуалды нақтылық және интерактивті модельдеу объектілері, дыбыс жазбалары және өзге сандық оқу материалдары;

7) оқытуды басқару жүйесі (LMS) – электронды оқытуды, виртуалды сыныптар мен онлайн-курстарды қоса алғанда, барлық оқу іс-шараларын жоспарлауға, өткізуге және басқаруға арналған жоғары деңгейлі, стратегиялық шешім;

8) синхронды оқыту – тыңдаушылармен және оқытушылар арасында шынайы уақыт режимінде өтетін онлайн-оқытудың әртүрлігі. Тыңдаушылар ақпарат алады, онымен өз бетімен немесе топтарда жұмыс істейді, барлық кезең үшін бірыңғай уақытта кез келген орыннан оны басқа қатысушылармен және оқытушылармен талқылайды;

9) асинхронды оқыту – білімді немесе ептілікті беру үдерісі белгілі бір орынға және уақытқа байланыстырылмаған оқыту форматы;

10) геймификация (игрофикация) – онлайн-оқыту үдерісіне техникасы оқытуды ережелермен, рөлдермен, виртуалды марапаттаулармен, миссиялармен, ойын мақсаттарына қол жеткізу үшін тиянақты таңдау жасау мүмкіндігімен тартымды ойын процесіне айналдыратын ойын маңыздылығын беру.-

2-тарау. Қашықтықтан оқытуды ұйымдастырудың халықаралық тәжірибесі

11. COVID-19 пандемиясы жағдайында дүние жүзі бойынша ЖЖОКБҰ-мен қашықтықтан оқытуды ұйымдастыру бойынша шаралар қабылданды.

12. АҚШ-та қашықтықтан оқытудың бірыңғай форматы жоқ, әрбір оқытушы форматты өз бетімен таңдайды. Дәрістің ең кең таралған түрлері: (1) course capture (оқытушы камерамен жабдықталған аудиторияда дәріс оқиды

және осыдан кейін дәріс жазбасы жүйеге салынады), (2) Zoom –да бейнелі дәріс (білім алушылар чатта немесе дауыспен сұрақтар қоя алады), (3) білім алушылардың оқытушысыз материалдарды өз бетімен игеруі.

АҚШ университеттері оқу үдерісін ұйымдастыру нысандары мен оқыту түрлерін өз бетімен анықтайды, тиімді әлеуметтік қашықтандыру кестелерін қарастырады және қажеттілік болғанда карантин режимін айқындайды.

АҚШ-тың ЖОО-да оқытуды ұйымдастыру сатылары:

1) 1-саты – қашықтағы әдістер көмегімен толығымен ұсынылатын/жеткізілетін кез келген сыныпқа, оқиғаға, кездесуге немесе жиналысқа жатады. 1-саты – бұл барлық оқыту мақсаттары түрлі қашықтан оқыту әдістерінің көмегімен қол жеткізілетін және бағаланатын курс. Қолданылатын қашықтық әдістері синхронды және/немесе асинхронды болады;

2) 2-саты гибридік модалдылық арқылы – қашықтықта және тікелей жақындықта өткізу дұрыс болатын кез келген сыныпқа, оқиғаға, кездесуге немесе жиналысқа жатады. 2-саты – бұл қашықтықтан оқыту көмегімен барлық оқу мақсаттарына қол жеткізілетін және бағаланатын курс; алайда басымдылық білім алушылар мен оқытушы арасында көзбе-көз өзара әрекет ету арқылы кейбір оқу мақсаттарына қол жеткізуге беріледі. Мысалы, зертханалық курстар; клиникалық тәжірибе;

3) 3-саты - жеткізу көзбе-көз өзара әрекетті талап ететін кез келген кез келген сыныпқа, оқиғаға, кездесуге немесе жиналысқа жатады. Бұл барлық оқу мақсаттары оқу орнында оқытудың түрлі әдістемелерінің көмегімен ғана қол жеткізілетін және бағаланатын курс.

13. Ұлыбританияда шағын топтарда дәстүрлі күндізгі оқыту және пандемиямен туындаған бірқатар себептер бойынша елге келу мүмкіндігінің болмауы кезінде – аралас оқыту ұсынылады.

Кембридж университеті барлық дәрістерді онлайн-форматқа көшіру туралы шешім қабылдады. Сабақтарды күндізгі өткізу әлеуметтік қашықтандыру қағидаларын сақтау кезінде білім алушылардың тек шағын топтары үшін рұқсат беріледі.

14. Канада ЖОО-да оқу жылын шағын курстардан, семинарлардан, зертхана сабақтары мен кампустағы оқытудан тұратын аралас оқытумен, ал ірілерін – қашықтық курстарымен және дәрістерімен үйлестіретін аралас оқытумен ұйымдастыру жоспарланған. Бұл үшін оқытушыларды онлайн-оқытуда қолдайтын веб-сайт құрылған. Кампус аумағында зерттеулер өткізу кампус аумағындағы ресурстарға мұқтаж және осы жұмысты қашықтан орындай алмайтындармен шектелген. Оқытушылар мен қызметкерлердің көпшілігі қашықтықтан жұмыс істейді.

15. Қытайда ЖОО-дары барлық сабақтарды ClassIn, Canvas электронды платформалары және ЖОО веб-сайты арқылы онлайн-форматқа көшірді. Бұл ретте ПОҚ дәрістерді оқудың бірнеше мүмкіндіктері болады: (1) live режиміндегі дәрістер, (2) алдын ала жазылған дәрістер, (3) вебинарлар, (4) көпшіліктік ашық онлайн-курстар (КАОК). Материалдар ЖОО-ның веб-сайтына жүктеледі. Кейбір ЖОО-ы психологиялық онлайн-қолдау, дипломдық жұмысты онлайн-басқару, жұмысқа орналасу бойынша онлайн-кеңес беру және басқа электронды қызметтер көрсетіледі. ПОҚ және білім алушылардың сұрақтар

қоятын және көмек сұрайтын, күніне 16 сағат жұмыс істейтін чатқа кіру мүмкіндігі болады.

16. Австралияда университеттер білім алушыларға оқуда көп икемділік беретін алдын ала жазылған дәрістер қолданылады. Білім алушылардың өздері өздеріне қызықты дәрісті таңдап, оқу контентін басқаруға құқылы. Сонымен бірге алдын ала жазылған дәрістер бөліктерге бөлінеді. Білім алушыларға барлық дәрісті тыңдау міндетті емес, оның орнына ол секциялар бойынша навигацияны қолдана алады. Жалпы бұл әдіс білім алушыларға өте қолайлы, себебі олардың Ғаламтор жылдамдығына тәуелділігі азаяды және болашақта материалды қайталауға арналған ресурсы болады.

17. *Малайзия* Жоғары білім министрлігімен онлайн оқуға 31 желтоқсанға дейін толығымен өту туралы шешім қабылданған. Келесі білім алушылар санаты ол тізімге кірмейді: 1) магистранттар/ докторанттар, оларға зертханаларда, шеберханаларда, дизайн-студияларда қатысу қажеттілігімен негізделген зерттеуді жалғастыру қажет және бұған рұқсат бар (мемлекеттік және жеке ЖОО); 2) түлектер, университеттегі оқуын тәмәмдау үшін клиникалық жұмыстарды, тәжірибелік тапсырмаларды, дизайн студияларындағы жұмыстарды өткізу қажет түлектерге кампуста өткізуге рұқсат берілді, сонымен бірге техникалық мүмкіндіктері жоқтарға да көрсетілген жұмыстарды өткізу үшін кампусқа оралуға болады; 3) ерекше қажеттіліктері бар білім алушылар.

18. Қазақстан Республикасының ЖЖОКБҰ академиялық және басқарушылық дербестік шеңберінде жиналған әлемдік оң тәжірибені қолданып және осы Нұсқаулықтарды басшылыққа ала отырып, оқу үдерісінде СЭР сақтай отырып тиімді ұйымдастыру туралы шешімді өз бетімен қабылдай алады.

3-тарау. Қашықтық технологияларын қолданып оқытуды нормативтік құқықтық қамтамасыз ету

19. ЖЖОКБҰ-да қашықтықтан оқыту келесі нормативтік құқықтық құжаттарға сәйкес жүзеге асырылады:

1) «Білім туралы» Қазақстан Республикасының 2007 жылғы 27 шілдедегі № 319-III Заңы;

2) «Қазақстан Республикасының 2025 жылға дейінгі Стратегиялық даму жоспарын бекіту және Қазақстан Республикасы Президентінің кейбір жарлықтарының күші жойылды деп тану туралы» Қазақстан Республикасы Президентінің 2018 жылғы 15 ақпандағы № 636 Жарлығы;

3) «Қазақстан Республикасында білім беруді және ғылымды дамытудың 2020 – 2025 жылдарға арналған мемлекеттік бағдарламасын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2019 жылғы 27 желтоқсандағы № 988 қаулысы;

4) «Білім берудің барлық деңгейінің мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандарттарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2018 жылғы 31 қазандағы № 604 бұйрығы;

5) «Тиісті үлгідегі білім беру ұйымдары қызметінің үлгілік қағидаларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2018

жылғы 30 қазандағы № 595 бұйрығы;

6) «Оқытудың кредиттік технологиясы бойынша оқу процесін ұйымдастыру қағидаларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2011 жылғы 20 сәуірдегі № 152 бұйрығы;

7) «Қашықтықтан білім беру технологиялар бойынша оқу процесін ұйымдастыру қағидаларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2015 жылғы 20 наурыздағы № 137 бұйрығы;

8) «COVID-19 коронавирусы жұқпалы ауруы пандемиясы кезеңінде қашықтықтан білім беру технологияларына оқу процесінің өтуі кезінде білім беру сапасын қамтамасыз ету бойынша қосымша шаралар туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2020 жылғы 08 сәуірдегі № 135 бұйрығы;

9) «Пандемия кезеңінде білім беру ұйымдарында COVID-19 коронавирусы жұқпалы ауруының таралуына жол бермеу бойынша шараларды күшейту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2020 жылғы 01 сәуірдегі № 123 бұйрығы (13.04.2020 жылғы толықтырулармен);

10) «Пандемия кезеңінде білім беру ұйымдарында, жетім балалар мен ата-анасының қамқорлығынсыз қалған балаларға арналған ұйымдарда COVID-19 коронавирусы жұқпалы ауруының таралуына жол бермеу бойынша шараларды күшейту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2020 жылғы 14 наурыздағы № 108 бұйрығы;

11) Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрімен 2020 жылдың 4 мамырындағы №179 бұйрығымен бекітілген COVID-19 коронавирусы жұқпалы ауруының пандемиясы кезеңінде жоғары және (немесе) жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру бағдарламаларын іске асыратын білім беру ұйымдарында аралық және қорытынды аттестаттауды ұйымдастыру бойынша әдістемелік ұсыныстар.

4-тарау. 2020-2021 оқу жылында оқыту форматтары

20. Белгілі аумақтарда әлеуметтік, табиғи және техногендік сипаттағы төтенше жағдайлар қатері төнген, төтенше жағдай енгізілген кезде тиісті мемлекеттік органдармен шектеуші іс-шараларды жүзеге асыру жағдайында білім беру сапасын қамтамасыз ету мақсатында Қазақстан Республикасының білім беру ұйымдарының жұмысы әр түрлі форматта ұйымдастырылуы мүмкін.

Базасында дайындық бағыттары бойынша РОӘК ОӘК жұмыс істейтін ЖЖОКБҰ 2020 жылдың 20 тамызына дейін өзінің қызмет бағыттары бойынша әдістемелік ұсыныстарды *(дәрістік және тәжірибелік онлайн-сабақтарды өткізу, СӨБЖ-на тапсырмалар беру форматы бойынша, жеке пәндерге арналған онлайн ресурстар ең виртуалды зертханалар тізімі бойынша, бағалау әдістері бойынша, емтихандар өткізу және тәжірибе ұйымдастыру әдістері бойынша және т.б.)* әзірлеп, барлық ЖЖОКБҰ-на бағыттайды.

21. ЖЖОКБҰ басшысы коронавирус жұқпалы ауруы қаупімен байланысты, оның ішінде білім беру үдерісінде онлайн-курстарды және қашықтықтан білім беру технологиялары мен құралдарды (LMS, электронды пошта, мессенджерлер, вебинарлар жүйелері, чаттар және басқалары)

қолдануды қарастыратын білім беру үдерісін ұйымдастыру туралы бұйрық шығарады.

22. ЖЖОКБҰ алқалы орган шешімімен өзінің Академиялық саясатына тиісті өзгертулер мен толықтырулар енгізеді, өзінің ұйымы, басқа ұйымдар базасында қолжетімді онлайн-курстар, КАОК тізімін бекітеді, формалды және формалды емес оқу нәтижелерін тану қағидасын, академиялық кредиттерді қайта сынақ тәртібін анықтайды, тиісті электронды ақпараттық-білім беру ортасын құру бойынша шаралар қабылдайды.

23. Қашықтықтан оқыту форматына өту кезінде:

1) оқытушы нақты пән бойынша қолдағы бар онлайн курсты қолдану туралы немесе қашықтықтан білім беру технологияларын қолданып сабақтар өткізу туралы шешім қабылдайды;

2) онлайн-курстарды қолданумен немесе толық ауыстырумен оқу пәнін оқыту форматын өзгерту кезінде оқытушылармен қандайда бір келісімдер жасау талап етілмейді;

3) кез келген оқу форматы пәндердің бекітілген оқу жұмыс бағдарламасы (силлабус) шеңберінде жүзеге асырылады;

4) ЖЖОКБҰ ЖОО-ның ресми сайтында немесе ақпараттық жүйесінде онлайн-курстарға білім алушылардың тіркелуінің аяқталу күнін көрсетіп онлайн-курстарды өткізу мерзімдері туралы ақпаратты орналастырады.

24. Қашықтықтан оқытудың аралас модельдерін қолдануға рұқсат беріледі: синхронды немесе асинхронды оқыту, онлайн немесе оффлайн, аралас, вебинар немесе оқытушылармен алдын ала жазылған дәрістерге кіру мүмкіндігін беру түріндегі дәрістер сияқты балама форматтар; университетте әрекет ететін кестеге сәйкес семинарлар уақытында тапсырмаларды қашықтан орындау түрінде семинар сабақтарын өткізу және басқалары.

Онлайн режимде дәрістер өткізу 20 минут көлемінде рұқсат етіледі, бұл ретте білім алушыларға дәрістердің толық мәнмәтіні немесе толық презентациясы беріледі. Онлайн режимдегі дәрістер бекітілген кестеге сәйкес өткізіледі.

25. Білім алушыларға білім беру бағдарламаларын меңгеру үшін белгілі білім беру платформаларын немесе жетекші университеттерінің онлайн-курстарын таңдау мүмкіндігін беру ұсынылады.

26. ЖЖОКБҰ онлайн-курс тыңдаушысы онлайн аттестаттаудан өтетін тұлғаны тексеру технологиясын қолданады.

27. ЖЖОКБҰ екі негізгі модельді қолдана алады:

1) қашықтықтан оқыту форматында сабақтар өткізу;

2) жеке онлайн-курстарды немесе жетекші университеттермен әзірленген онлайн-курстарды қолдану.

Бірінші жағдайда университет жеке курстарын қашықтықтан оқыту форматына ауыстырады (LMS, қолжетімді платформаларды қолдана алады) және білім алушыларға қосылу алгоритмін және пайдалану жөніндегі нұсқаулықтарды, сабақтардың өзекті кестесін ұсынады.

Екінші жағдайда – білім алушыларға меңгеруі тиіс онлайн-курсты (курстарды) ұсынады және білім алушыларға платформаға қосылу алгоритмін ұсынады (мысалы, Coursera курстары). Онлайн-курс қашықтықтан оқыту түрінде семинар сабақтарымен және өз бетімен үй жұмысымен қоса беріледі.

Онлайн-курсты меңгеру барысында білім алушы оқитын ЖЖОКБҰ оқытушысы оқу-әдістемелік қолдау көрсетеді, ағымдағы бақылау және аралық аттестаттау өткізеді.

28. Білім алушының жеке деректерін өңдеуге және онлайн-платформасының пайдаланушы келісімінің талаптарын қабылдауға келісімі ЖЖОКБҰ-ның саясатына сәйкес ресімделеді.

29. Сабақтарды қашықтықтан өткізу мүмкін болмаған жағдайда (мамандандырылған жабдықтармен немесе бағдарламалық қамтамасыз етілетін жұмыстарды талап ететін пәндер үшін) ұсынылады:

1) ҚР Денсаулық сақтау министрлігінің барлық санитариялық-эпидемиологиялық талаптарын сақтап түрлі ауысымда аз топтармен практикалық пәндерді меңгеруді ұйымдастыру;

2) зертханалық/практикалық жұмыстарын кейінірек мерзімдерге ауыстыруға қатысты оқу сабақтарының кестесіне өзгертулер енгізу. Мысалы, қазан айынан желтоқсан айы бойынша кезеңде СЭР ескере отырып кампус аумағында 2-4(5) курс білім алушылары үшін зертхана сабақтарын ұйымдастыру ұсынылады; бұл ретте сабақтар модуль форматында ұйымдастырылады;

3) Кампус аумағында аудитория сабақтарын өткізуге 65 жастан асқан тұлғаларды және ауруы бойынша диспансерлік есепте тұрған тұлғаларды тарту ұсынылмайды.-

30. Оффлайн оқыту моделі пайдалану уақытында желіден сөндірілген бағдарламалық қамтамасыз ету көмегімен оқытудан тұрады немесе басқаша айтқанда, бұл нақты уақыт режимінде емес, кейбір уақыт аралығы арқылы қашықтықтан оқыту процесінде екі немесе одан көп қатысушылардың өзара әрекет.

31. Синхронды (бір уақытта) оқыту моделі оқытушының бекітілген кестесіне сәйкес Skype, Microsoft Teams, CiscoWebEx және басқа платформалар арқылы академиялық топтарға (дүрмектерге) арналған видеоконференцияларын немесе вебинарларды ұйымдастыру арқылы іске асырылады. Білім алушылар осы шараға міндетті түрде қосылады және оған белсенді қатысады.

32. Асинхронды (түрлі уақытта) оқыту моделі білім ұйымдарының LMS, Open edX, Coursera және басқа білім платформаларын; LMS Moodle, электронды корпоративтік пошталарды қолдану арқылы қамтамасыз етіледі.

Асинхронды жұмыс түрін қолдану кезінде топ мүшелері мен оқытушы ұзақ уақыт бойы түрлі уақытта жұмыс істейді. Жұмыстың негізгі платформасы - білім ұйымының LMS-i. LMS-тегі пәндердің тиісті тарауларында орналасқан тапсырмаларды уақытылы және айқын орындау керек. Білім алушылар тексеруге арналған орындалған тапсырмаларды тексеруге (Word, Excel файлдары немесе сканкөшірмелер, скриншоттар, суреттер және басқалары түрінде) келудің ағымдағы бақылауын және үлгерімділіктің ағымдағы бақылауын жүзеге асыруға үнемі жүктеуді орындауға міндетті.

Қажеттілік болғанда оқытушы пән бойынша көзбе-көз кеңес беруді ұйымдастыра алады. Оқытушы сонымен бірге Open edX, Coursera платформаларында жалпы қолжетімділікте орналасқан курстарды (курс бөліктерін); аралас оқыту түрін қолданып басқа білім ұйымдарын қолдана

алады.

33. Blended Learning (аралас оқыту түрі) – бұл аудиторияда оқыту мен электронды қашықтағы ортада заманауи оқыту технологиясын қатар қолдануға мүмкіндік беретін оқытуды ерекше ұйымдастыру. blended-learning деп аталатын оқыту тұжырымдамасы жалпы оқудың әлеуметтік аспектілерімен электронды оқу түрлерінің тиімділігі мен жеделдігін біріктіреді.

5-тарау. Білім беру қызметін ұйымдастыруға қойылатын талаптар

34. COVID – 19 пандемиясымен негізделген карантин жағдайында, ЖЖОКБҰ-да білім беру қызметін ұйымдастыру санитариялық-эпидемиологиялық режимнің (СЭР) алдын алу және қамтамасыз ету шараларын, оқу үдерісін ұйымдастыруға жалпы талаптарды, қашықтықтан оқытудың толық форматына өту кезінде, аралас оқыту форматына өту кезінде, дәстүрлі күндізгі оқуды сақтау кезінде оқу үдерісін ұйымдастыруға қойылатын талаптарды, онлайн-курстарға, оқытушының дайындық деңгейіне, ерекше білім беру қажеттіліктері бар білім алушыларға қашықтықтан оқыту технологиясын қолданып оқуға қолжетімділігін қамтамасыз етуге қойылатын талаптарды сақтаумен жүзеге асырылады.

35. СЭР алдын алу және қамтамасыз ету шараларын іске асыру мақсатында ЖЖОКБҰ өз бетімен СЭР қамтамасыз ету регламентін әзірлейді, барлық қызметкерлері мен білім алушыларды ақпараттандырады (сайтта орналастыру, түсіндіру және ұйымдастырушылық кездесулер, инфографика) және білім алушылар мен қызметкерлердің оны сақтауын қамтамасыз етеді.

36. ЖЖОКБҰ оқу корпустарында, жатақханалар мен ЖОО аумақтарында СЭР қамтамасыз ету бойынша шаралар қабылдайды (байланыссыз термометрлермен, антисептиктері бар санитайзерлермен міндетті түрде жарактау және мүмкіндігінше техникалық қауіпсіздікті сақтап дезинфекциялаушы тоннельдерді орнату).

37. СЭР сақтау мақсатында ЖЖОКБҰ-ның оқу үдерісінде ұсынылады:

1) қоғамдық іс-шараларды өткізбеу және адамдардың жиналу ықтималдығын жою;

2) сабақ кестесін жасау кезінде: аудитория толымдылығын (әлеуметтік қашықтандыру – 1 ш.м.-ге 1 адамнан, зертханаларда 5 ш.м.) ескеру; онлайн сабақтар кестесін жасау кезінде желінің өткізу қабілеттілігін, серверлік жабдықтар сипаттамасын; видеосерверге бір уақытта максималды қосылу кезінде жүктемелерді ескеру; сабақтар кестесі білім алушыларға онлайн форматында қолжетімді болуы тиіс;

3) аудиториялық сабақтар ұзақтығын СӨБЖ сағаттарын бір уақытта ұлғайтып 40 минутқа дейін қысқарту; СЭР ескере отырып зертхана сабақтарының кестесін жоспарлау (әлеуметтік қашықтандыруды қамтамасыз ету, сабақтар арасында жабдықтарды дезинфекциялап өңдеу);

4) түрлі академиялық топтардың үзілісте шоғырланбауын қамтамасыз ету үшін жылжымалы үзіліс кестесін айқындау (Мысалы, бір топтың сабағының басталуы сағат 9.00, екінші топ 9.15). Кестеде аудиторияның санитариялық

өңдеуін өткізу, ауаны зарарсыздандыру және желдету үшін оқу сабақтарының арасындағы үзілісті кемінде 20-25 минутқа қарастыру;

5) оқу сабақтары уақытында дәліз бен демалыс орындарының желдетілуін жүзеге асыру;

6) көпшілікпен қолданылатын жабдықтардың беттеріне үнемі дезинфекция жасау;

7) тамақтану орындарында, кітапханалар мен білім алушылардың басқа да келетін орындарында СЭР сақталуын қамтамасыз ету;

8) оқу үдерісінде қолданылатын жұмыс орындарында, зертханаларда мөлдір қалқаншалар орнату қарастырылсын (қажеттілігінше);

9) білім алушылардың спортзалда 1 ш.м.-ге адамнан әлеуметтік қашықтандырылу есебімен табылуын қамтамасыз ету, бұл ретте залдың толымдылығы 40%-дан аспауы керек;

10) жатақханаларда орын бөлуді СЭР ескере отырып жүзеге асыру (қашықтандыру, дезинфекциялаушы құралдармен үнемі өңдеу, және т.б.);

11) ЖЖОКБҰ ғимараттары мен аумақтарын жаңадан тазалау стандарттарын қолдану мүмкіндігін қарастыру (ОҮ, ОҮҮ жұмыс кестелерін қарастыру және тиімді әлеуметтік қашықтандыру үшін оқыту);

12) денсаулығы мен жасының жағдайы бойынша тәуекел тобына жататын қызметкерлердің денсаулығына байланысты факторларды ескеру;

13) электронды құжат айналысы, электронды кесте, электронды кітапхана жүйесін енгізуді және қолдануды қарастыру.

38. Оқу үдерісін ұйымдастыру келесі жалпы талаптардың сақталуымен жүзеге асырылады:

1) Жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттары;

2) Оқытудың кредиттік технологиясы бойынша оқу процесін ұйымдастыру қағидалары;

3) Сапаны қамтамасыз ету бойынша саясат;

4) Академиялық адалдық қағидалары;

5) ақпараттық қауіпсіздікті қамтамасыз ету бойынша;

6) білім беру ортасын басқарудың LMS бар болуы;

7) қашықтықтан оқыту платформасының бар болуы.

39. Білім беру қызметтерін көрсету туралы шартта білім алушылардың қажеттілік жағдайында қашықтықтан оқыту форматына өтуінің техникалық дайындығы болуын міндеттейтін тармақты қарастыру ұсынылады.

40. Келесі білім салалары бойынша толық қашықтықтан оқыту форматына көшіру ұсынылады:

- Педагогика ғылымдары («Дене шынықтыру мұғалімдерін даярлаудан» басқа);

- Гуманитария ғылымдары;

- Тілдер және әдебиет;

- Әлеуметтік ғылымдар, журналистика және ақпарат;

- Бизнес, басқару және құқық;

- Ақпараттық-коммуникативтік технологиялар;

- Қызметтер (көлік қызметтерінен басқа).

Кампуста ішінара оқыту мүмкіндігімен қашықтықтан оқыту форматында (аралас оқыту):

- Педагогика ғылымдары («Дене шынықтыру мұғалімдерін даярлау»);
- Өнер;
- Жаратылыстану ғылымдары, математика және статистика;
- Инженерлік, өңдеуші және құрылыс салалары;
- Ауыл шаруашылығы және биоресурстар;
- Ветеринария;
- Қызметтер (Көлік қызметтері);
- Денсаулық сақтау.

41. Қашықтықтан оқытудың толық форматына өту кезінде оқу үдерісін ұйымдастыру барысында келесілер үшін жағдай жасайды:

1) виртуалды (онлайн) Тіркеуші кеңсесінің, виртуалды Деканаттың, виртуалды Ректораттың жұмыс істеуі;

2) Цифрлық офицерлерді, цифрлық еріктілерді тарту;

3) ҚББ режимінде оқу сабақтарын өткізуді толассыз ұйымдастыру үшін ЖЖОКБҰ-да қажетті ІТ-инфрақұрылымын құру: тұрақты желілік қосылыстардың, серверлік жабдықтардың, ДСЖ болуы, киберқауіпсіздік жүйесінің жұмыс істеуі;

4) өзара интеграцияланған бір немесе бірнеше платформаларды қолданып оқу үдерісін басқару функционалын толық жабу арқылы ЖЖОКБҰ LMS және ҚББТ платформасының жұмыс істеуін қамтамасыз ету;

5) сапалы контенттің (онлайн курстардың, кейстердің және т.б.) болуы және оқу контентінің бақылауын талап ететін электронды кітапхана ресурстарымен қамтамасыз ету;

6) білім алушыларға қажетті оқу контентін толық көлемде ұсыну және бақылау іс-шараларының салмақтық коэффициентін баптау мүмкіндігімен электронды журналының жұмыс істеуі;

7) оқытушылардың АКТ-қүзіреттілігін арттыру, жеке онлайн курстарды, электронды кейстерді әзірлеу ептілігін, білім алушылардың оқу жетістіктерін критерийлік бағалауын қолдану дағдыларын дамыту;

8) оқытушымен силлабуста ұсынылған түрлі типтегі оқытушы сервистер мен платформаларды қолданумен теоретикалық оқытуды ұйымдастыру (онлайн курстар, асинхронды байланыстар, білім алушыларға қолайлы уақыт, не кесте бойынша онлайн сабақтарды ұйымдастыру);

9) зертханалық, практикалық сабақтар кесте бойынша не кез келген уақытта меңгеру мүмкіндігімен қашықтық форматында өткізіледі. Зертханалық жабдықтардың болуы қажет білім беру бағдарламалары үшін симуляторларды, виртуалды зертханаларды, толықтырылған және виртуалды шынайылық бағдарламаларын, кейстерді қолдану ұсынылады;

10) сабақтардың кемінде 30%-ын асинхронды форматта өткізу ұсынылады;

11) даярлау бағытына және өту орнына байланысты дәстүрлі, қашықтықтан, аралас және т.б. сияқты түрлі форматта кәсіби тәжірибені іске асыру.

12) 1-курс студенттері үшін қыркүйекте күндізгі / қашықтықтан оқыту форматында бағдарлы кезеңнің 2 – 4 аптасын өткізу ұсынылады:

- ЖЖОКБҰ академиялық саясатына ЖЖОКБҰ-да оқыту және бағалау саясатына бейімдеу және таныстыру;

- ЖЖОКБҰ жүйесіне логин мен пароль алу, тіркелу;

- білім беру қызметтерін алу шартын жасау;

- эдвайзермен танысу;

- ЖОБ тіркеу/ жазулар және қалыптастыру;

- СЭР қамтамасыз ету регламентін орындау бойынша нұсқау.

Сонымен бірге келесі жұмыстар бойынша оқыту үшін:

- электронды кітапханамен;

- LMS-те және ҚББТ платформаларында;

- нақты уақытта видеобайланысты қолдайтын платформаларда (Microsoft Teams, BigBlueButton, Skype, GoogleMeet, HangoutsMeet, Lark, Skype, CiscoWebEx, JitsiMeet және басқалары);

- аралық және қорытынды аттестаттау өткізу процедурасының прокторинг жүйесінде (ProctorEdu, Examus, ProctorExam, ProctorU, Hesperus, ЖЖОКБҰ-мен әзірленген прокторинг жүйесі және басқалары);

- ЖОО жастар ұйымының жұмысымен танысу және осы ұйымдарға кіру;

Басқа қалалық білім алушылардың күндізгі форматта өткізу кезінде келу мүмкін болмаған жағдайда олар үшін осы сабақтарды қашықтықтан өткізу ұсынылады.

13) 1-курс магистранттары мен докторанттары үшін оқыту жүйесіне бейімделу және танысу (9-тармақшаны қараңыз), сонымен бірге ғылыми зерттеу траекториясын анықтау, ғылыми жетекшіні таңдау және онымен танысу, жеке жұмыс жоспарын толтыру үшін қыркүйек айында 1 – 2 апта күндізгі сабақтарды өткізу ұсынылады.

Басқа қалалық білім алушылардың күндізгі форматта өткізу кезінде келу мүмкін болмаған жағдайда олар үшін осы сабақтарды қашықтықтан өткізу ұсынылады.

14) магистранттар мен докторанттардың машықтануын басқа академиялық кезеңге ауыстыру не қашықтық форматында ұйымдастыру;

15) магистранттар мен докторанттардың ғылыми-зерттеу жұмысын қашықтықтан немесе СЭР ескере отырып зертханаларда ұйымдастыру;

16) денсаулық сақтау саласында білім алушыларды практикалық даярлау ҚР Денсаулық сақтау министрінің 21.02.2020 жылғы толықтырулармен және өзгертулермен «Медициналық және фармацевтикалық мамандықтар бойынша МЖМБС бекіту туралы № 647 бұйрығына сәйкес денсаулық сақтау саласында уәкілетті органмен реттеледі.

17) Университеттің қашықтықтан оқыту форматына дайындығы курстарға, білім алушыларды тексеруге және прокторингке, сыбайлас жемқорлық тәуекелдерінің картасына, телекоммуникация желілеріне, техникалық жарақтауға, университеттің LMS-не, «ЖЖОКБҰ-ның қашықтықтан оқыту форматына дайындығы» чек-парағына қойылатын талаптар критерийлеріне сәйкес анықталады.

42. Аралас формат деп аталатын қашықтықтан оқытудың ішінара форматы кезінде оқу үдерісін ұйымдастыру барысында 41-тармақтың 1-10 тармақшасының орындалуы үшін жағдайлар жасалады.

ЖЖОКБҰ онлайн және оффлайн сабақтары үлесінің арақатынасын курстардың мазмұны мен ерекшеліміне байланысты өзі таңдайды.

Академиялық дербестік шеңберінде ЖЖОКБҰ-да аралас оқыту форматын іске асыру кезінде оқу пәндерін 30% аспайтын дәстүрлі форматта оқытуды ұйымдастыруға рұқсат беріледі. Дәстүрлі форматта модуль форматындағы зертхана/студиялық сабақтар өткізіледі.

Білім салалары бойынша оқытуды ұйымдастыру кезінде: Өнер; Жаратылыстану ғылымдары, математика және статистика; Инженерлік, өндіруші және құрылыс салалары; Ауыл шаруашылығы және биоресурстар; Ветеринария; Қызметтер (Көлік қызметтері); Денсаулық сақтау зертхана сабақтарын университет кампустарында өткізуді жоспарлайды.

ЖЖОКБҰ-на сонымен бірге «ішкі академиялық мобильділік терезесін» жоспарлауға рұқсат беріледі, яғни басқа ЖЖОКБҰ-да білім алушыларға онлайн-режимде жеке оқу пәндерін немесе зертхана сабақтарын оқуды ұйымдастыруға рұқсат беріледі.

43. Қашықтықтан оқыту форматына толық немесе ішінара өту жағдайында ЖЖОКБҰ оқытушылары АКТ-құзыреттіліктерін, педагогикалық технологияларды және цифрлық білім берудегі жұмыстардың әдістемелік құралдарын білуі тиіс.

44. ЖЖОКБҰ біліктілік талаптарын белгілейді, ПОҚ аталмыш талаптарға сәйкестігіне үнемі бақылау өткізеді және ПОҚ АКТ-құзыреттіліктері саласында даярлауды және біліктілігін арттыруды қамтамасыз етеді:

1) педагогикалық даярлау: электронды білім беретін контентті/ресурстарды әзірлеуге және жасауға қойылатын талаптарды білу;

2) әдістемелік даярлау; инновациялық әдістемелерді және білім беру технологияларын (жобалық оқыту, оқытуды геймификациялау, төңкерілген оқыту, аралас оқыту және басқалары) меңгеру; жеке онлайн курстарын әзірлеудің әдістемелік амалдарын меңгеру; зерттеушілік құзыреттер (өз қызметін зерттеу, оны талдау және жетілдіру қабілеті); СӨБЖ тиімді ұйымдастыру, ӨБЖ-ға ынталандыру дағдыларын меңгеру;

3) ақпараттық технологиялармен жұмыс істеу дағдылары: АКТ-құзыреттерінің болуы; жеке онлайн курстарды әзірлей білу; симуляторларды, виртуалды зертханаларды, оқытылатын пәндер бейіні бойынша VR-жүйелерін қолдана білу; нақты уақытта видеобайланысты қолдайтын платформаларды (BigBlueButton және басқаларын) қолдана білу; білім беру ортасын басқару жүйелерін (Learning Environment) білу, мысалы, BlackBoard, Docebo Learn и Google Classroom.

ЖЖОКБҰ-да 2020 жылдың 20-нан 28-тамыз аралығында ПОҚ және персоналдың біліктіліктерін арттыру курстарын өткізу ұсынылады.

45. ЖЖОКБҰ ерекше білім беру қажеттіліктері бар білім алушылар үшін қашықтықтан оқыту технологияларын қолданумен оқыту қолжетімділігін келесі жолдармен қамтамасыз етеді:

1) оқытудың жеке білім беру траекториялары мен оқу жоспарларын қолдану;

2) видеоматериалдар контентіне субтитрларды, сурдоаудармаларды енгізу және өзге де инклюзия құралдарын қолдану;

- 3) арнайы бағдарламалық қамтамасыз етуді құру немесе енгізу;
- 4) бейімделген цифрлық ресурстарды іріктеу немесе әзірлеу;
- 5) сараланымдық оқу тапсырмаларын қолдану.

6-тарау. Білім беру платформалары мен электронды ресурстарды қолдану

46. ЖЖОКБҰ-на пайдаланушылар арасында кең таралған және қашықтықтан оқытуды қолдайтын мультитілдік интерфейсі болатын оқыту үдерісін қолдауға бағытталған білім беру платформаларын және электронды ресурстарды қолдану ұсынылады.

47. LMS түрлі форматтағы электронды оқу материалын орналастыруға, оқу материалына қолжетімділікті ұйымдастыруға және беруге, материалдарды меңгеру және тапсырмаларды орындау барысын бақылауды жүзеге асыруға, желілік байланыс құралдарымен оқу үдерісінің қатысушыларының өзара әрекетін ұйымдастыруға мүмкіндік береді.

Оқу контентіне қойылатын талаптарды (контент сапасын бағалау критерийлері, еңбек шығындарын анықтау критерийлері, құрылымға және ресімдеуге қойылатын талаптар) ресми бекіту және ЖЖОКБҰ-ның сайтында немесе ақпараттық жүйеде жариялау ұсынылады.

48. ЖЖОКБҰ білім алушыларға дәріс материалдарынан, семинар/практикалық және / немесе зертхана тапсырмаларынан, өз бетімен жұмыс тапсырмаларынан тұратын оқу материалдарына еркін қолжетімділікті қамтамасыз ету арқылы оқу материалдарын LMS-ке орналастырады.

LMS-ке қосымша электронды оқу басылымдары, презентациялар, видеодәрістер, видеороликтер, аудиожазбалар, анимациялар, суреттер, сызбалар, нобайлар, фотографиялар, электронды ресурстарға сілтемелер орналасуы мүмкін.

49. КАОК платформасы білім алушылар мен оқытушылар арасында өзара әрекетті, сонымен бірге жедел тесттер мен тапсырмалар түрінде тікелей кері байланысты қолдайтын әлемеуметтік желілердегі пікірталастармен немесе пайдалану форумдарымен интерактивті материалдарды ұсынады.

50. ЖЖОКБҰ-на ресурстарды қашықтағы курстарды және КАОК әзірлеу, электронды ресурстарды ұйымдастыру үшін ЖОО аралық келісімдерді, сонымен бірге КАОК платформасымен пайдаланушылық келісімін жасау кезінде бірлесіп қолдану ұсынылады. ЖЖОКБҰ КАОК платформаларын оқу үдерісінде бірнеше тәсілдермен қолдана алады:

1) КАОК материалдарының оқытылатын оқу пәнінің силлабусына ішінара сәйкестігі жағдайында, КАОК материалдарын оқытушының басшылығымен оқу үдерісінде қолдануға болады;

2) КАОК материалдары мазмұнының оқытылатын пәндер силлабусына толық сәйкестігі жағдайында, білім алушылардың КАОК платформасының курсын сәтті өтуі туралы сертификат негізінде академиялық кредиттердің қайта сынағы ықтимал;

3) КАОК оқыту нәтижелерінің ЖЖОКБҰ-ның пәндерін оқыту нәтижелеріне сәйкестігі жағдайында, білім алушылардың КАОК платформасының курсына сәтті өтуі туралы сертификат негізінде академиялық кредиттердің қайта сынағы ықтимал;

4) КАОК оқыту нәтижелерінің білім беру бағдарламаларын оқыту нәтижелеріне сәйкестігі жағдайында, білім алушылардың КАОК платформасының курсына сәтті өтуі туралы сертификат негізінде академиялық кредиттердің қайта сынағы ықтимал.

51. ЖЖОКБҰ шынайы уақытта видеобайланысты қолдайтын бірлескен жұмыс платформаларын синхронды режимде онлайн сабақтар өткізу үшін қолданады. ЖЖОКБҰ оқу сабақтары басталғанға дейін оқытушылар мен білім алушылар үшін платформаны қолдану бойынша оқу ұйымдастырады.

Шынайы уақытта видеобайланысты қолдайтын платформаларға Microsoft Teams, Skype, Google Meet, Hangouts Meet, Lark, Skype, Cisco WebEx, Jitsi Meet және басқалары жатады.

52. ЖЖОКБҰ-на түрлі интерактивті контенті құру мақсатымен интерактивті суреттерді, видео және мультимедиа ресурстарын жасау, контентті, видеодәрістерді визуалдау, білім алушылардың білімін интерактивті бағалау бойынша құралдарды қолдану ұсынылады.

Цифрлық контентті жасау бойынша оқытушыларға арналған құралдар: [Thinglink](#), [Buncee](#), [EdPuzzle](#), [Kaltura](#), [Nearpod PearDeck](#), [Squigl](#), [Trello](#), [Canva](#), [WeTransfer](#), [Edmodo](#), [ClassDojo](#), [Kahoot!](#), [Teach Learn Lead](#).

53. Прокторинг – бұл емтихан тапсыратын тұлғаны тексеру мақсатымен онлайн емтиханды (аттестаттауды) қадағалау және бақылау процедурасы.

ЖЖОКБҰ емтиханды физикалық проктор көмегімен, прокторинг жүйесі арқылы автоматты түрде және физикалық проктор көмегімен асинхронды не прокторинг жүйесі арқылы жүзеге асыра алады.

Прокторинг жүйелеріне ProctorEdu, Examus, ProctorExam, ProctorU жатады.

Сонымен бірге, ЖЖОКБҰ –ның прокторинг жүйесінің авторлық әзірленімін қолдануға болады.

7-тарау. Сапаны қамтамасыз ету және бағалау жүйесі

54. Бағалау тәсілдемелері пәндер мазмұнына және қолданылатын технологияларына байланысты бағаланады.

55. ҚОТ немесе аралас оқыту кезінде ЖЖОКБҰ-да бағалау жүйесін дайындау мақсатында академиялық саясатқа өзгерістер енгізу және бағалаудың алуан түрлері мен нысандарын қарастыру талап етіледі.

56. Қашықтықтан оқыту кезінде шолу талқылаулары, негізгі мәселелер бойынша пікірталастар өткізілетін, тренингтік сабақтар, мастер-класстар және т.б. ұйымдастырылатын дәрістік, семинар және зертхана сабақтарын өткізу әдістемесі өзгереді.

57. Бағалау әдістері бағалау талаптарын қанағаттандыруға бағытталған білім алушылардың «үлгерімділігін» емес, белсенді қатысуды және шынайы ынтымақтастықты ынталандыруы тиіс.

58. Бағалаудың тағы бір түрі – білім алушының өзін-өзі бағалауы, әрбір білім алушы өзінің жетістіктерін немесе үлгерімділігін бағалайтын процесті сипаттайды. Бұл «Менің қолымнан келеді» тұжырымдамаларының, білім алушылармен келісімшарттарының, ойларының, портфолиоға шолуы мен өзіне жазбаларының түрін қабылдайды. Зерттеулер білім алушылармен бірге өзін-өзі бағалауды қолдану білім алушыларда өзіндік қажеттілік пен ынталандырудың ішкі деңгейлеріне оң әсер ететінін көрсетті.

59. Қорытынды бақылауда (емтиханда) Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрімен 2020 жылдың 4 мамырындағы №179 бұйрығымен бекітілген COVID-19 коронавирус жұқпалы ауруының пандемиясы кезеңінде жоғары және (немесе) жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру бағдарламаларын іске асыратын білім беру ұйымдарында аралық және қорытынды аттестаттауды ұйымдастыру бойынша әдістемелік ұсыныстарында сипатталған тәсілдемелерді қолдану ұсынылады.

60. Білім беру үдерісінің тиімділігін бақылау және талдау үшін білім алушылар мен оқытушының сандық ізін талдау сияқты құралын қолдану ұсынылады.

61. ЖЖОКБҰ өзінің ресми сайттарында білім беру үдерісінің барлық қатысушыларының бекітілген жұмыс регламенті мен және күнтізбелік жоспарлауын, сонымен бірге жастарды тәрбиелеудің тақырыптық бағыттары бойынша түрлі белсенді интернет-сілтемелерді орналастырып тәрбиелеу жұмыстарын ұйымдастыру бойынша веб-парақшалар жасайды. ЖОО-ның жастар ұйымдары ЖОО сайтында ұйымның қызметі туралы толық ақпаратты (ұйым бағдарламасы, байланыс ақпараты және т.б.) орналастыруы тиіс.

ЖЖОКБҰ тәрбие үдерісін анықтайтын жергілікті нормативтік актілерге («Тәлімгерлік жұмыс туралы ереже», «ЖІК туралы ереже», «Студенттік өзін-өзі басқаруды ұйымдастыру») 2020-2021 оқу жылына қашықтықтағы жұмыс жағдайларын ескере отырып өзгертулер енгізеді.

62. Білім беру үдерісінің қатысушылары арасындағы кері байланыс телефонмен кеңес беру, мессенджерлер, дауыс хабарламалары, әлеуметтік желілер, мобильді қосымшалар, Call-орталығының жұмыстары және т.б арқылы қамтамасыз етіледі. ЖЖОКБҰ білім алушылардың, топ тәлімгерлерінің әкімшілікпен кездесу, мүдделер бойынша жетекшілік сағаттарды, ЖІК отырыстарын, студенттік клубтардың отырыстарын өткізу регламентін ZOOM немесе басқа платформалар арқылы әзірлейді және жариялайды.

63. ЖЖОКБҰ бірінші жыл оқитын білім алушылармен жұмыстарды ұйымдастыру кезінде осы әдістемелік ұсыныстардың 41-тармағының 12) және 13) тармақшасында сипатталған ұсыныстарды қарастырады және білім алушылар – бірінші курс студенттері арасында ҚББТ жағдайында білім беру үдерісін ұйымдастыру бойынша сауалнама не сұрақ алуды тұрақты негізде өткізеді.

64. ЖЖОКБҰ-ның тәрбие жұмыстары бойынша жоспарларға байқаулар, олимпиадалар, тренингтер мен өзге іс-шаралар өткізу кіреді.

Кездесулер, семинарлар, вебинарлар тақырыбына «Рухани жаңғыру» мемлекеттік бағдарламасын, ҚР 2025 жылға дейінгі сыбайлас жемқорлыққа қарсы саясаты, ҚР Білім беруді және ғылымды дамытудың 2020-2025 жылдарға

арналған мемлекеттік бағдарламасын, жыл сайынғы Қазақстан халқына жолдауларын және басқа бағдарламалық құжаттарды іске асыру шеңберінде Қазақстан жастарын тәрбиелеудің негізгі бағыттарын енгізу ұсынылады.

65. Қашықтықтан оқыту кезеңінде тәрбиелеу жұмысының негізгі бағыттары: *азаматтық-патриоттық тәрбиелеу; сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениетті қалыптастыру және академиялық адалдық қағидаларын сақтау; экологиялық тәрбиелеу; рехани-адамгершілік тәрбиелеу; салауатты өмір салтын насихаттау; терроризмге қарсы азарту; құқықтық тәрбиелеу және діни экстремизмнен сақтандыру; студенттік өзін-өзі басқаруды ұйымдастыру; еріктілер қозғалысын дамыту және т.б.* келесі түрлерді қолданып ұйымдастырылуы тиіс:

- онлайн-зияткерлік-құқықтық ойындар;
- онлайн-кездесулер, онлайн-вебинарлар;
- алуан түрлі дәстүрлі шығармашылық байқаулар;
- онлайн-акциялар, қашықтықтағы олимпиадалар;
- онлайн-фотокөрмелер;
- жұмысқа орналастыруға арналған онлайн-жәрмеңкелер;
- алуан түрлі әлеуметтік роликтердің онлайн-трансляциясы;
- еріктілердің қашықтықтағы мектептері және басқалары.

66. ЖЖОКБҰ тәрбие жұмысы бойынша бөлімдерді үйлестіру кезінде білім алушылар мен ПОҚ психологиялық қолдау қызметтерін құрады.

8-тарау. Оқу үдерісінің қатысушылары

66. Білім беру үдерісінің негізгі қатысушылары: ЖЖОКБҰ-ның басшысы (ректоры), ЖЖОКБҰ басшысының орынбасары (проректор), оқытушы, білім алушылар, білім алушылардың ата-аналары (заңды өкілдері).

67. Білім беру үдерісінің әрбір қатысушысы өз рөлі мен функцияларын орындайды. Көлеммен анықталатын оның өкілдіктері мен құзыреттері:

1) ЖЖОКБҰ-ның басшысы (ректоры): қашықтықтан білім беру технологияларын қолданып оқу үдерісін ұйымдастыру бойынша тиісті ішкі нормативтік актілерді қабылдайды; келесі қызметкерлер тобын анықтау бойынша жұмыс берушінің тиісті нормативтік актілерін қабылдайды; жалақыны сақтап қашықтықтан режимде қашықтықтан оқыту технологиялары негізінде білім беру үдерісін қамтамасыз ету бойынша еңбек функцияларын жүзеге асыратын қызметкерлер; ЖЖОКБҰ-ның тіршілік әрекетін және жұмыс істеуін қамтамасыз ететін қызметкерлер (әкімшілік, техникалық персонал); жұмыс сапасын арттыруға бағытталған басқарушылық шешімдерді қабылдайды; оқытушылармен, білім алушылармен және олардың ата-аналарымен (заңды өкілдерімен) қажеттілігі бойынша кері байланысты жүзеге асырады; жеке қорғаныш құралдарын пайдалану бойынша талаптардың қатаң сақталуын қамтамасыз етеді; білім алушылардың, оқытушылар мен басқа қызметкерлердің санитариялық-эпидемиологиялық әл-ауқатын қамтамасыз ету бойынша шаралар қабылдайды; есеп құжаттамасында қарастырылмағандарды сұратуға жол берілмейді;

2) ЖЖОКБҰ басшысының орынбасары (проректор): қашықтықтан білім

беру технологияларын қолданып оқу үдерісін ұйымдастыру бойынша жұмысты үйлестіреді және ұйымдастырады; оқу материалдарын, оның ішінде электронды оқу-әдістемелік кешендерін, электронды білім беру ресурстарын құрастыру бойынша жұмыстарды ұйымдастырады; ЖЖОКБҰ-ның интернет-ресурстарында (сайтында) орналасатын академиялық күнтізбелерді және сабақ кестелерін жасау бойынша жұмыстарды ұйымдастырады; оқытушылармен бірлесіп оқыту әдістері мен технологияларын, білім алушыларға тапсырмаларды алу және олардың орындалған жұмыстарын ұсыну мерзімдерін, білім алушылардың оқу жетістіктерін бағалау критерийлерін анықтайды; білім алушылардың білім беру қызметінің ұйымдастырылуын анықтайды: білім беру үдерісінің барлық қатысушыларын (оқытушылар мен білім алушыларды) оқу жұмыстарын ұйымдастыру және оқу нәтижелері туралы ақпараттандырады; ақпараттық-коммуникациялық технологияларды қолданып білім беру үдерісін ұйымдастыру барысында әдістемелік қолдауды жүзеге асырады; бекітілген кестеге сәйкес оқытушының қызметін және олармен кері байланысты ұйымдастырады; оқытушылармен кері байланыс арқылы білім беру үдерісін өткізу барысын бақылайды; педагогтардың оқу жүктемесін орындау бойынша жұмысын үйлестіреді;

3) ЖЖОКБҰ-ның оқытушысы: бағалаудың айқын саясатымен оқу пәнінің силлабусын әзірлейді. Силлабус педагог пен білім алушылар арасындағы келісім болып табылады, осыған орай ЖЖОКБҰ-да силлабусты бекіту және оған өзгерістер енгізу процесі регламенттейді; электронды оқу материалдарын, электронды курстарды әзірлейді; білім алушылардың назарына оқу сабақтарының форматы туралы ақпаратты жеткізеді; электронды ресурстарда білім алушылардың алуан түрлі жұмыстарын, қолжетімді ақпараттық-коммуникациялық технологияларын қолданып білім алушылар арасында интерактивті өзара әрекетті қамтамасыз етеді; сабақтар кестесіне сәйкес оффлайн және онлайн-сабақтар, білім алушылардың өз бетімен жұмыстарына бақылау өткізеді; білім алушылар үшін, оның ішінде ерекше білім беру қажеттіліктері бар білім алушылар үшін жеке кеңес берулер өткізеді; белгілі бағалау саясатына сәйкес бекітілген силлабус мерзімінде білім алушылардың бағасын қояды; тапсырмалардың орындалуын бақылайды;

4) білім алушылар: бекітілген сабақ кестелері бойынша оқытушылармен байланыста табылады; ЖЖОКБҰ-ның академиялық саясатымен, ағымдағы бақылау, аралық және қорытынды аттестаттау, кәсіби тәжірибені ұйымдастыру бойынша ішкі ережелермен, оқу жетістіктерін бағалау критерийлерімен, қолжетімді байланыс құралдары арқылы оқу пәндерінің силлабустарымен танысады; сабақ кестесіне сәйкес электронды немесе онлайн платформалардағы және өз бетімен оқу мақсатымен оқу материалын алу үшін басқа да байланыс жүйелеріндегі оқу сабақтарына қатысады; тапсырмаларды өз бетімен орындайды, орындалған тапсырмаларды қолжетімді байланыс құралдары (платформа, электронды пошта, мессенджерлер) арқылы оқытушыға бағыттайды; тапсырмаларды орындау кезінде академиялық адалдық қағидаларын сақтайды; тұрғылықты орнында ғаламтордың болмауы немесе жеткіліксіз жылдамдығы кезінде қажетті ғаламтор байланысымен және СЭР қамтамасыз етілетін ЖЖОКБҰ-ның жатақханасына тұруға келе (мүмкіндік

болғанда) алады;

5) білім алушылардың ата-аналары (заңды өкілдері): білім алушыларға оқу үшін жағдай жасайды; мүмкіндігінше білім алушылардың оқу пәндерінің тапсырмаларын немесе өз бетімен тапсырмалардың орындалуын бақылауды жүзеге асырады; ғаламтор болмаған немесе жеткіліксіз жылдамдық кезінде студентті қажетті ғаламтор байланысымен және СЭР қамтамасыз етілетін ЖЖОКБҰ-ның жатақханасына немесе өзге жерге тұруға бағыттайды.

Ұсыныстар:

68. Қашықтықтан оқытуды ұйымдастырудың бақылау нәтижелері қашықтықтан білім беру технологиялары ҚР ЖЖОКБҰ-на енгізілуі және қолданылуы мүмкін екендігін көрсетті.

69. ЖЖОКБҰ-да қашықтықтан білім беру технологияларын тиімді енгізу мақсатында ұсынылады:

1) жаңа оқыту әдістемесін енгізу мәселесін қарастыру: Blended Learning, төңкерілген сынып, онлайн-курс, аралас курс (белсенді емес), аралас (интерактивті), төңкерілген сынып, интерактивті онлайн курс;

2) теоретикалық оқу кезеңінде тәжірибенің барлық түрлерін біріктіруге мүмкіндік беретін білім беру бағдарламаларын құрудың модульдік жүйесін кеңінен қолдану;

3) дәріс сабақтарын онлайн режимде немесе видеожазбаларды дайындау арқылы, ал семинарлық және зертханалық сабақтарды - 15 адамға дейін шағын академиялық топтарда өткізу;

4) аралық және қорытынды аттестаттау процедурасын (ҚО үшін), сондай-ақ барлық жазбаша жұмыстардың бірегейлігін антиплагиат жүйесі арқылы тексеруді прокторинг жүйесімен қамтамасыз ету;

5) ЖЖОКБҰ-ның корпустарында, жатақханалары мен аумақтарында СЭР қамтамасыз ету.

70. ЖЖОКБҰ келесі оқу жылында үш сценарий бойынша оқу үдерісін ұйымдастыруға дайын болуы тиіс.

71. ЖЖОКБҰ-на келесі қадамдарды жүзеге асыру ұсынылады:

- Қашықтықтан оқыту форматын қарастыратын академиялық саясатты қайта қарау.

- ПОҚ және білім алушылар үшін қашықтықтан білім беру технологияларын қолдану жөніндегі нұсқаулықты әзірлеу.

- Инновациялық білім беру технологияларын қолдану бойынша жеке платформалар мен тренингтерде ПОҚ оқуын ұйымдастыру.

- Курстардың 5 типін әзірлеу: онлайн-курс, аралас курс (белсенді емес), аралас (интерактивті), төңкерілген сынып, интерактивті онлайн курс.

- Қашықтықтан оқыту технологияларын қолданып қолданбалы сипаттағы оқу пәндерін өткізудің тәсілдемелерін жасау.

- Сапаны ішкі қамтамасыз ету саясатына сәйкес оқу сапасының тұрақты мониторингін қамтамасыз ету.

- Аралық және қорытынды аттестаттау (ҚО үшін) процедурасын прокторинг жүйесімен қамтамасыз ету.

- Санитариялық-эпидемиологиялық талаптарды ескере отырып отырыстарды ұйымдастыру және өткізу регламентін енгізу (видео-конференц байланыс құралдарын қолданып әлеуметтік қашықтандыруды сақтау).
- Барлық оқу сабақтары қашықтықтан оқыту форматында өтеді (40-тармаққа сәйкес кампуста ішінара оқу мүмкіндігі қарастырылған даярлық бағыттары кірмейді).
- СЭР сақтап кампуста белгілі даярлық бағыттары бойынша зертханалық және практикалық сабақтар ұйымдастыру.
- Зерттеу кеңістігі шегінде төмен жұмысбастылық пен екі метрлік физикалық қашықтық талаптарының сақталуын қамтамасыз ететін кестені әзірлеу және кестеге сәйкес бақылау.
- 1 ш.м. 1 адам (1 партада 1 адамнан) – әлеуметтік қашықтандыруды ескере отырып аудиторияның толымдылығын қамтамасыз ету және 1 білім алушыға кемінде 5 ш.м. қамтамасыз етумен зертхана сабақтарын өткізу.
- Университет аудиторияларында және корпусстарында, оның ішінде спорт кешенінде және Әскери кафедрада білім алушылардың жиналуын топтарға бөліп азайту. 30 адамнан асатын топтарға жол бермеу немесе аудитория толымдылығы жобалау қуатының 40%-нан аспайтындай академиялық топтарды ұйымдастыру.
- Білім алушыларға тұрғылықты орындарында ғаламтордың болмауы немесе жеткіліксіз жылдамдығы кезінде ЖОО-ның жатақханаларында тұру мүмкіндігін беру.